

U GODINI JUBILEJA SA MEĐUNARODnim STANDARDIMA

110 GODINA

Elektroprivrede Crne Gore

AKTUELNOSTI:

Krivokapić - Noveljić:
Uspješno poslovanje
garant realizacije budućih
razvojnih planova

str.
04

INTERVJU:

Rajko Golubović, predsjednik SOZ:
Odlična saradnja sa
menadžmentom uslov za
dobre rezultate

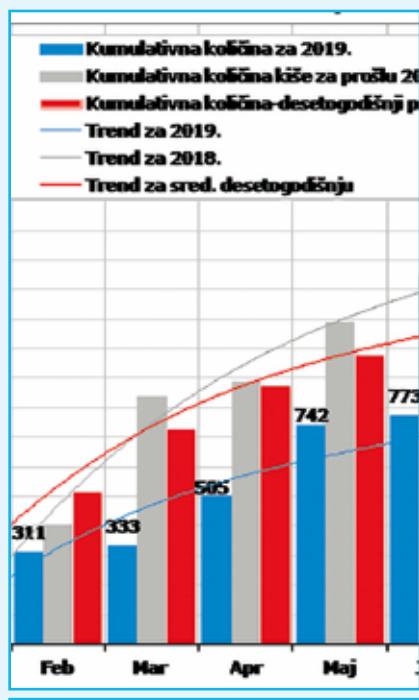
str.
08

NOVOGODIŠNJI DODATAK:

Čestitke zaposlenih

str.
45.

AKTUELNOSTI

12.

AKTUELNOSTI

PROIZVODNI REZULTATI ZA 11 MJESeci
Novembar popunio akumulacije

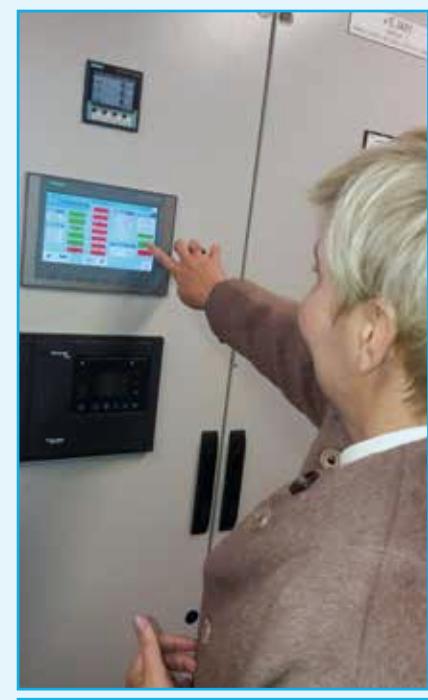
AKTUELNOSTI

18.

AKTUELNOSTI

ODRŽANE JAVNE RASPRAVE U PLUŽINAMA I ŠAVNIKU O NACRTU DPP ZA VIŠENAMJENSKU AKUMULACIJU KOMARNICA
Zeleno svjetlo za zelenu energiju

AKTUELNOSTI

21.

AKTUELNOSTI

REKONSTRUISANA MHE "SLAP ZETE"
PUŠTENA U RAD:
Duplirana proizvodnja struje

SADRŽAJ:

INTERVJU

IGOR NOVELJIĆ, IZVRŠNI DIREKTOR ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE
05. Stvoreni uslovi za strateške projekte

AKTUELNOSTI

ZASJEDAO ODBOR DIREKTORA EPCG
Usvojen Investicioni plan i Odluka o isplati dividende

AKTUELNOSTI

EPCG DOBILA MEĐUNARODNE ISO SERTIFIKATE
10. Ulaganje u povjerenje i korporativni ugled

AKTUELNOSTI

DRAGOMIR BLAGOJEVIĆ, DIREKTOR HE „PIVA“:
11. Godina velikih radova

DRUGI PIŠU

SEKULIĆ: SOLARNA ELEKTRANA NA BRISKOJ GORI KOŠTAĆE 200 MILIONA
16. Stalni posao za 226 osoba

SNABDIJEVANJE

AKCIJA PODJELIMO TERET 7
23. Preko 8 hiljada potpisanih sporazuma

AKTUELNOSTI

DIREKCIJA ZA IMS I OPŠTE POSLOVE
24. Projekat implementacije elektronske pisarnice

CEDIS

DRUGO DRŽAVNO TAKMIČENJE "ENERGIJA U ŽICI"
28. Najbolji Podgoričani

RUDNIK UGLJA PIJEVLJA

SEKTOR ZA RAZVOJ I INVESTICIJE
29. Projekat mokrog otprašivanja DTO Sistema

AKTUELNOSTI

VJETROELEKTRANA NA MOŽURI PUŠTENA U RAD
31. Projekat vrijedan 90 miliona

ELEKTROPRIVREDA

POVODI

34.

POVODI

KORPORATIVNI LIST „ELEKTROPRIVREDA“ -
ČETIRI DESENJE POSTOJANJA
Jubilej za ponos i poštovanje

NAŠ GOST

41.

NAŠ GOST

ŽELJKO BEBEK, MUZIČAR
Kad zapjeva legenda roka...

AKTUELNOSTI

PODGORIČKA KOMPANIJA WORLD VISION CORP GRADIĆE
ELEKTRANE NA KINETIČKI POGON

32.

Najjeftinija i najzelenija energija

CRNA GORA

REGION

AKTUELNOSTI

STUDENTI ETF-A POSJETILI HE "PIVA":
Prirodna saradnja ETF-a i EPCG

DRUŠTVO

ZAVRŠNA AKCIJA KLUBA DDK EPCG
Priključene 44 jedinice krvи

DRUŠTVO

PROMOCIJA ZBIRKE POEZIJE „KOFER DUŠE“ KOLEGINICE
SLAVKE BOŽOVIĆ
Ostvarenje snova

43.

SPORT I REKREACIJA

RIBOLOVNA SEKCija U DRUŠTVU ZA SPORTSKU REKREACIJU EPCG
Sa nestrpljenjem se isčekuje nova takmičarska sezona

44.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

Srećna Nova 2020.godina

PUTOPISNA REPORTAŽA

RAZEM (II DIO)
Od Kolnika do Razema

45.

MARKETING

MILIVOJE ČEROVIĆ DIREKTOR SEKTORA ZA MARKETING, PRODAJU
I BRIGU O KORISNICIMA U KOMPANIJI MTEL

49.

Zadovoljni saradnjom sa EPCG

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

Đoko Krivokapić

IZVRŠNI DIREKTOR

Igor Noveljić

DIREKCIJA ZA LJUDSKE RESURSE

IZVRŠNI RUKOVODILAC

Predrag Krivokapić

SEKTOR ZA KORPORATIVNE

KOMUNIKACIJE

RUKOVODILAC

Rajko Šebek
rajko.sebek@epcg.com

SPECIJALISTA ZA INTERNU KOMUNIKACIJU

Mitar Vučković
mitar.vuckovic@epcg.com

GLAVNI I ODGOVORNJI UREDNIK

Miodrag Vuković
miodrag.vukovic@epcg.com

REDAKCIJA

Tatjana Knežević Perišić
tatjana.perisic@epcg.com

KOMPJUTERSKA OBRADA

Štamparija Obod - A.D. Cetinje

Adresa redakcije:

Ulica Vuka Karadžića 2 Nikšić

Tel/fax: 040/204-223

E-mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda

Crne Gore AD Nikšić

Tiraž: 1200

Štampa: Štamparija Obod
A.D. Cetinje

AKTUELNOSTI

ĐOKO KRIVOKAPIĆ, PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA EPCG

USPJEŠNO POSLOVANJE GARANT REALIZACIJE BUDUĆIH RAZVOJNIH PLANOVA

Miodrag Vuković

Đoko Krivokapić

Tradicionalno dobra pogonska spremnost i pouzdanost energetskih objekata u sastavu Elektroprivrede Crne Gore doprinijeli su da proizvodni rezultati ostvareni tokom tekuće godine budu pozitivni i, uz veliki doprinos zaposlenih, učinili su da proteklu 2019.godinu možemo da svrstamo u red uspješnih poslovnih godina u našoj kompaniji, rekao je za list "Elektroprivreda" predsjednik Odbora direktora EPCG, Đoko Krivokapić.

Krivokapić podsjeća da je, od početka tekuće 2019.godine, zahvaljujući izuzetnoj spremnosti proizvodnih objekata i pored sušnog perioda, ostvaren dobar proslovni rezultat.

Ovakvi rezultati, dodaje Đoko Krivokapić, predstavljaju odličnu osnovu za usvajanje i uspješnu realizaciju Plana investicionih ulaganja za

period između 2020. i 2024.godine.

- Ovim planom predviđena je, osim rekonstrukcije i modernizacije postojećih objekata i izgradnja novih izvora električne energije. Razvojni prioritet, u narednom periodu, biće povećanje proizvodnih kapaciteta u oblasti obnovljivih izvora energije, prije svega, solarnih i vjetroelektrana. Planom investicija do 2024.godine definisana je i izgradnja HE "Komarica" snage 155 MW. Vrijednost ovog projekta je oko 300 miliona eura, a u okviru valorizacije hidroenergetskog potencijala kojim naša država raspolaze predviđena je odgovarajuća procedura koja u konačnom treba da rezultira i otpočinjanjem izgradnje HE "Kruševo" – kaže Krivokapić.

Stabilnost u funkcionisanju crnogorskog elektro-energetskog sistema,

prema ocjeni Krivokapića, u dobroj mjeri, zavisi od poslovanja termoenersetskog kompleksa TEP-RUP, kao jednog od njegovih ključnih djelova. Značajno mjesto u investicionom planu predstavlja i ekološka rekonstrukcija TE "Pljevlja", čija je ugovorena vrijednost 45 miliona eura.

Predsjednik odbora direktora nagašava da se u relativno kratkom periodu poslovanja pokazala ispravnom odluka o spajanju RUP-a i TE „Pljevlja“ u jedinstven kompleks, koji je pokazao svoju svrshodnost.

Prvi čovjek naše kompanije dalje kaže da kapitalna ulaganja u revitalizaciju i modernizaciju postojećih elektrana neće izostati ni u narednom periodu. Namjera je da se obezbijedi visoka pogonska spremnost i pouzdanost u radu tih proizvodnih kapaciteta sa ciljem što sigurnijeg snabdijevanja svih potrošača električne energije u Crnoj Gori. Ulaganja u postojeće kapacitete već su uveliko počela, a biće nastavljena i tokom naredne 2020. godine.

Predviđena ulaganja, nastavlja dalje Krivokapić, u visini od preko 700 miliona eura u narednoj deceniji u razvoju energetskog sektora, predstavljaju dobru osnovu za uspješan i ubrzani razvoj ove privredne grane u Crnoj Gori.

- Zaposleni su prepoznali da su oni prvi na listi prioriteta ove kompanije. To nije samo naša želja, već smo to potvrdili i kroz dosadašnji partnerski odnos. Ova kompanija ni sada, a ni od momenta svog osnivanja ne bi bila to što jeste bez punog i odgovornog doprinosa svojih zaposlenih. Brojne generacije su uložile svoje znanje i rad u razvoj i napredak naše kompanije, na čemu im moramo biti nemjerljivo zahvalni. Koristim ovu priliku da svim zaposlenima u EPCG poželim srećnu i uspješnu predstojeću 2020. godinu - zaključuje na kraju predsjednik Odbora direktora Đoko Krivokapić.

INTERVJU

IGOR NOVELJIĆ, IZVRŠNI DIREKTOR ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE

STVORENI USLOVI ZA STRATEŠKE PROJEKTE

Mitar Vučković/Rajko Šebek

Igor Noveljić

Elektroprivreda Crne Gore na kraju je još jedne uspješne godine, u proizvodnom, finansijskom i investicionom pogledu.

I ova godina obilježena je sa realizacijom svih definisanih ciljeva kao stvaranje preduslova za ispunjavanje usvojenog ambicioznog investicionog plana koji sadrzi strateški važne projekte ne samo za EPCG, nego crnogorsku energetiku uopšte.

Dobri rezultati te saradnja mendžmenta i sindikata daje nam vjetar u leđa za nove ideje i projekte i svrstanja u red modernih kompanija, istakao je u intervjuu za list „Elektroprivreda“, izvršni direktor EPCG, Igor Noveljić.

Kako komentarišete poslovanje kompanije u 2019. godini?

Godina na izmaku još jedna je uspješna poslovna godina Elektroprivrede i u proizvodnom i u finansijskom smislu. I pored izrazito loše hidrološke situacije, početkom i sredinom godine, ipak smo uz maksimalnu pogonsku spremnost postrojenja, zahvaljujući dobrim odlukama menadžmenta i učinkom u trgovini energijom postigli dobre rezultate i u 2019. godini.

Najbolja potvrda dobrog poslovanja nacionalne elektro-energetske kompanije je to što već drugu godinu za redom isplaćujemo dividendu akcionarima, kao i činjenica da je EPCG, zajedno sa firmama u svom vlasništvu: Rudnikom uglja Pljevlja i CEDIS-om, i ove godine, po osnovu poreza, prireza i raznih drugih naknada u državnu kasu uplatila oko 200 miliona eura.

EPCG i CEDIS su naše društvo i javnost već ubijedile da domaći menadžment može i mora da obezbjeđuje usješno poslovanje iz godine u godinu. Takva situacija je i sa Rudnikom uglja Pljevlja koji već drugu godinu, od kada je u vlasništvu EPCG, bilježi neto dobit od 7 miliona eura i prvi put isplaćuje dividendu vlasnicima čime ta akvizicije još jednom pokazuje koliko je kupovina RUP-a dobra za EPCG.

Poslije desetak godina italijanska kompanija A2A izlazi iz akcijskog kapitala EPCG, koji procenat akcija

Italijani još posjeduju i kada će u potpunosti biti realizovane obaveze po ugovoru o put opciji?

Kompanija A2A trenutno posjeduje 636.793 akcije EPCG što je 0,53 odsto ukupnog kapitala Kompanije. Te akcije će do kraja godine otkupiti Vlada Crne Gore, tako da će Italijani u potpunosti izaći iz kapitala Kompanije.

Inače, po ugovoru o put opciji koji su, krajem aprila 2018. godine, zaključili Vlada Crne Gore i A2A, EPCG je, uz puno poštovanje zakonskih propisa, na račun te italijanske kompanije ukupno uplatila oko 104,5 miliona eura.

Kako ste zadovoljni realizacijom projekata rekonstrukcije i modernizacije postojećih velikih hidroenergetskih objekata?

Projekti rekonstrukcije i modernizacije postojećih objekata veoma su važan preduslov uspješne energetske tranzicije. Podsetiće da smo, u saradnji sa Njemačkom bankom za razvoj, prošle godine počeli implementaciju projekta druge faze rekonstrukcije i modernizacije HE „Piva“, vrijedan 15 miliona eura, koji izvodi konzorcijum Litostroj Slovenija-ABB Italija.

EPCG je u septembru ove godine počela i realizaciju projekta rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica“ i potpisala novi kreditni aranžman sa KfW bankom vrijedan 33 miliona eura.

U 2020. godini učimo i u pregovore o aranžmanu za ugradnju osmog agregata u HE „Perućica“, snage 58,5 MW i ukupne vrijednosti 23 miliona eura, čime učimo bez bilo kakvih dodatnih zahvata na sistemu očuvanja životne sredine povećati instalisanu snagu i ukupnu proizvodnju elektrane.

Takođe, veoma sam zadovoljan i realizacijom kapitalne rekonstrukcije generatora u „Perućici“, tri su već uspešno završena, G4, G5 i G7, i već daju

INTERVJU

puni doprinos sistemu. U završnoj fazi je i kapitalni remont agregata A2 u HE „Piva“ koji će ponovo biti u funkciji već početkom naredne godine. Razlog za zadovoljstvo je i činjenica da su naši energetski objekti u kontinuitetu u odličnoj pogonskoj spremnosti i da sa maksimalnom pouzdanošću proizvode električnu energiju. Zato koristim priliku da pohvalim sve zaposlene u našim proizvodnim objektima čiji je doprinos presudan.

Pogon mHE „Slap Zete“ pušten je u rad dok se naredne godine očekuje ponovno pokretanje turbina i u mHE „Glava Zete“. Za ta dva projekta EPCG i norveške kompanije NTE, uloženo je oko 7 miliona eura, a sa ekološkog aspekta, objekat je zadovoljio sve kriterijume zaštite životne sredine.

EPCG je pokrenula projekte rekonstrukcije i modernizacije i pet malih hidroelektrana u našem vlasništvu, a vrijednost tih projekata je 3 miliona eura.

Odbor direktora usvojio je, nedavno, Plan investicija EPCG u periodu od 2020-2024. godine koji uključuje valorizaciju energetskog potencijala rijeke Komarnice, tj. izgradnju dugo očekivane HE „Komarnica“. Koliko je izvjesnarealizacija tog projekta?

Izgradnja kapitalnog hidroenerget-

skog objekta na Komarnici, inače predviđenog Strategijom razvoja energetike Crne Gore, Prostornim planom i Vodoprivrednom osnovom Crne Gore zaista postaje realnost.

Usvajanjem Detaljnog prostornog plana koje se očekuje već početkom 2020. godine stvorice se preduslovi za dalju dinamiku razvoja projekta i, u konačnom, početak izgradnje HE „Komarnica“. Projektant, konzorcijum Energoprojekt Hidroinženjering i Institut „Jaroslav Černi“ iz Beograda, već uveliko radi na izradi Idejnog projekta koji će i biti završen u narednoj godini.

Usvojeno tehničko rješenje sa kotom normalnog uspora od 811 mm i lučno-betonskom branom visine 171 metar predstavlja u potpunosti prihvatljivo ekološko rješenje. Posebno je važno istaći da je ocjena kako Plana, tako i Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu da nema značajnijih negativnih uticaja u dijelu toka rijeke Komarnice unutar kanjona Nevidio tj. uticaja koji bi na bilo koji način ugrožavali korišćenje kanjona i njegove vrijednosti.

U narednom periodu očekuju nas pregovori o finansiranju projekta sa međunarodnim finansijskim institucijama u kojima ćemo nastojati

da obezbijedimo najpozivnije uslove uz grejs period tokom čitavog trajanja izgradnje i odabir EPC ugovarača koji će uraditi Glavni projekat i izgraditi elektranu u projektovanom roku od šest godina.

Buduća elektrana raspolagaće instalisanom snagom od oko 165 MW, proizvoditi do 220 GWh električne energije, a sama vrijednost Projekta procijenjena je između 260 i 290 miliona eura. O koliko imozantnom objektu je riječ dovoljno govoriti i podatak da će se nakon izgradnje stvoriti uslovi za otvaranje 100 novih radnih mesta u samoj elektrani,

dok će tokom izgradnje u određenim periodima biti angažovano i do 1000 radnika.

Dodatno bih pomenuo da je novim Planom investicija predviđena i izrada Studije iskorišćenja hidroenergetskog potencijala nizvodno od HE „Piva“. Studija će i definisati optimalno tehničko rješenje izgradnje HE „Kruševo“. Na osnovu rezultata Studije pristupiće se daljim aktivnostima potrebnim za realizaciju projekta. Investicionim planom je predviđeno ažuriranje dokumentacije i za hidroelektrane na Morači u cilju definisanja optimalnog tehničkog i prihvatljivog ekološkog rješenja.

Radi se i na projektima solarne elektrane kao i vjetro parka „Gvozd“.

Tako je. Novi Investicioni plan predviđa diversifikaciju proizvodnje električne energije uz kontinuirano povećanje učešća OIE koje počinje već od 2022. Planirana je izgradnja novih solarnih fotonaponskih elektrana i vjetroelektrana u saradnji sa renomiranim partnerima.

Upravo, u periodu 2020-2024. kroz dvije faze u saradnji sa finskom nacionalnom energetskom kompanijom FORTUM i najvećim EPC ugovaračem u oblasti solarnih elek-

INTERVJU

trana kompanijom Sterling & Willson, EPCG planira izgradnju SE „Briska Gora“ kod Ulcinja ukupne snage 250 MW i očekivane godišnje proizvodnje od 450 GWh. Pri tome bi prva faza snage 50 MW proizvodila 90 GWh električne energije. Ukupna vrijednost projekta premašuje 200 miliona eura. Sa druge strane, očekuje nas izgradnja VE „Gvozd“ - vjetroparka snage oko 50 MW i očekivane godišnje proizvodnje 150 GWh čije je puštanje u rad predviđeno za četvrti kvartal 2022. Upravo je početkom septembra EPCG potpisala Ugovor o zajedničkom razvoju projekta sa austrijskom kompanijom IVICOM i otpočelo se sa implementacijom projektnih aktivnosti. Vrijednost projekta izgradnje VE „Gvozd“ procijenjena je na oko 60 miliona eura.

Aktuelna je i ekološka rekonstrukcija TE „Pljevlja“, koji su dalji potezi?

EPCG je počela realizaciju projekta ekološke rekonstrukcije postojećeg bloka TE „Pljevlja“ uz puno poštovanje najstrožijih novousvojenih graničnih vrijednosti emisija sa štetnim uticajem na životnu sredinu. Projekat obuhvata izgradnju sistema za odsum-

poravanje, sistema za denitrifikaciju, unaprijeđenje rada elektrofilterskog postrojenja, kao i izgradnju sistema za tretman otpadnih voda.

Ono što je isto tako važno i što nikako ne smijemo zaboraviti jeste činjenica da će realizacija projekta ekološke rekonstrukcije postojećeg bloka TE „Pljevlja“, procijenjene vrijednosti oko 45 miliona eura, omogućiti nastavak rada termoenergetskog kompleksa u Pljevljima, koji zapošljava 1200 radnika i u narednih, bar dvadesetak godina. Ponavljam, rekonstrukcijom će se obezbijediti i ispunjavanje obaveza i poštovanje najstrožijih parametara zaštite životne sredine predviđenih najnovijom Odlukom EU 2017/1442 iz 2017. godine.

EPCG je ušla i u projekat fazne rekulтивacije deponije šljake i pepela na Maljevcu, vrijedan oko 20 miliona eura. Podsjećamo, tokom protekle godine, u revitalizaciju te deponije utrošeno je blizu 9 miliona eura, a čitav posao biće završen do 2023. godine.

Obezbijedićemo potrebnu pouzdanost u radu elektro-energetskog sistema Crne Gore, čijoj stabilnosti, u znatnoj mjeri, doprinosi TE „Pljevlja“, kao bazna elektrana, koja najveći značaj ima u pokrivanju konstantnog dijagrama opterećenja.

Realizacija tog projekta dopriniće zdravoj životnoj sredini u Pljevljima, jer ćemo, u saradnji sa lokalnom zajednicom, fazno realizovati i projekat toplifikacije grada Pljevalja koji će doprinjeti smanjenju količine emisija iz individualnih ložišta u samom gradu i znatnom poboljšanju ekološke situacije u Pljevljima.

EPCG će uložiti oko 4,5 miliona eura u izgradnju baznog i rezervnog toplotnog izvora sa svim

agregatima i elementima potrebnim za pripremu vrele vode za daljinsko grijanje Pljevalja i obezbijediti još oko 2,5 miliona za izgradnju primarnog toplovoda do Milet-bašte sa bočnim primarnim razvodima.

Aktuelizovane su aktivnsoti na izgrajni mHe „Otilovići“ i u pripremi je tender za izradu glavnog projekta u vrijednosti od 4 miliona eura..

EPCG je sponsor i veliki donator crnogorskog sporta i kulture. Kako smo bili društveno odgovorni u 2019. godini?

Elektroprivreda Crne Gore, u 110 godina dugoj istoriji, uvijek je pomagala društvenu zajednicu. Nebrojene su donacije u oblastima: zdravstva, obrazovanja, sporta, kulture...

Spomenjuću samo neke, kao što je donacija vrijednih medicinskih aparata bolnicama u Brezoviku i Nikšiću, zatim Bijelom Polju i Pljevljima, kao i Kliničkom centru Crne Gore.

Uz Vaterpolo i Košarkaški savez Crne Gore, sa kojima smo godinama u partnerskom odnosu, podržavamo i Odbojkaški i Rukometni savez Crne Gore, kao i Fudbalski i Košarkaški klub Sutjeska iz Nikšića. Pomogli smo nedavno i renoviranje Gradske kuće u Nikšiću.

Svakako, najbolji pokazatelj da smo istrajni u namjeri da budemo još bolji i da stalno unaprijeđujemo poslovanje, a time i društvenu odgovornost, jesu i Sertifikati za tri ISO standarda, koje smo nedavno dobili.

Nije nam cilj da ostvarujemo samo dobit nego da kroz razne akcije doprinosimo dobrobiti cijelokupne zajednice i gradimo dobre odnose sa društvom uopšte. Tako da društvenu odgovornost shvatamo u najširem kontekstu, odnosno kao odgovoran odnos, prije svega, prema našim akcionarima, a zatim i zaposlenima, kupcima, životnoj sredini i društvenoj zajednici. I u budućnosti ćemo podržavati projektima koji su od značaja za našu zajednicu.

INTERVJU

RAJKO GOLUBOVIĆ, PREDSJEDNIK SOZ

ODLIČNA SARADNJA SA MENADŽMENTOM USLOV ZA DOBRE REZULTATE

Miodrag Vuković

Dogovor kuću gradi: Rajko Golubović i Igor Noveljić

imali dobru saradnju sa menadžmentom i da su odnosi izuzetno korektni?

Drago mi je što je menadžment od starta prepoznao naš iskren pristup i što smo vrlo brzo pronašli zajednički jezik. Maksimalno razumijevanje smo imali i od predsjednika Odbora direktora i od izvršnog direktora, ali i svih ostalih članova menadžmenta koji su učestvovali u pregovorima. Takođe bih pohvalio moje saradnike, članove izvršnog odbora, sindikalne povjerenike, koji su odgovornim pristupom dali značajan doprinos u ostvarivanju ciljeva SOZ-a ove godine. Posebno ističem ulogu naših članova, koji su bili strpljivi i koji su vjerovali u znanje i spremnost SOZ-a da radi za dobrobit zaposlenih. Kao jednog od zaposlenih u EPCG posebno me raduju dobri poslovni, proizvodni i rezultati naplate potraživanja naše kompanije. Normalno je EPCG doživljavati kao svoju drugu kuću i od zaposlenih se očekuje da maksimalnim zalaganjem doprinesu ostvarivanju svih ciljeva kompanije. Sa druge strane, zadatak SOZ-a je da vodi brigu o svim zaposlenima i da se trudi da oni budu što zadovoljniji, a sve to ne bi bilo moguće bez ovako dobre saradnje sa poslovodstvom.

Kako ocjenjujete primjenu Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih, koji je usvojen nakon što ste preuzeли funkciju predsjednika SOZ-a?

Zadovoljan sam što raspodjela stambenih sredstava teče određenom dinamikom. Kao što je poznato zahvaljujući novom Pravilniku dobili smo pravedniju raspodjelu stambenih sredstava, koja je veoma važna za status svih zaposlenih, a takođe je od posebnog značaja i klauzula

Ovo je bila još jedna uspješna godina za SOZ, s obzirom na nekoliko važnih dogovora sa predstavnicima poslovodstva?

Sindikalna organizacija zaposlenih u 2019. godini naporno je radila, o čemu svjedoče ostvareni rezultati. Kada sam preuzeo funkciju predsjednika SOZ-a, jedan od glavnih ciljeva koji sam tada zacrtao bio je vraćanje obračunske vrijednosti koeficijenta, koja je važila prije potpisivanja Kolektivnog ugovora 2017. godine. Poslovodstvo je tokom pregovora uvažilo i još neke naše zahtjeve, a sve u cilju boljeg položaja zaposlenih. Ovdje prije svega mislim na to što je poslodavac u 2018. i 2019. godini na određeni način nadoknadio svim zaposlenima umanjenje obračunske vrijednosti koeficijenta. Trudili smo se da pronađemo najbolju moguću mjeru, koja odgovara i zaposlenima i kompaniji. Uvijek to ističem - zadovoljan radnik je presudan za postizanje dobrih rezultata, koje EPCG bilježi posljednjih godina.

Stiče se utisak da ste i ove godine

godine obračunska vrijednost koeficijenta biti ista kao prije potpisivanja Kolektivnog ugovora 2017. godine. Poslovodstvo je tokom pregovora uvažilo i još neke naše zahtjeve, a sve u cilju boljeg položaja zaposlenih. Ovdje prije svega mislim na to što je poslodavac u 2018. i 2019. godini na određeni način nadoknadio svim zaposlenima umanjenje obračunske vrijednosti koeficijenta. Trudili smo se da pronađemo najbolju moguću mjeru, koja odgovara i zaposlenima i kompaniji. Uvijek to ističem - zadovoljan radnik je presudan za postizanje dobrih rezultata, koje EPCG bilježi posljednjih godina.

Stiče se utisak da ste i ove godine

INTERVJU

da nijedan radnik ne može da ode u penziju ukoliko nije rješio stambeno pitanje. Takođe, u cilju bržeg rješavanja ovog veoma važnog pitanja za zaposlene smatram da bi trebalo povećati izdvajanje sredstava za rješavanje stambenih potreba. Ovo će svakako biti u fokusu SOZ-a naredne godine.

Šta će još biti u fokusu SOZ-a u 2020. godini?

Nastavićemo, kao i do sada, da osluškujemo i pažljivo razmatramo potrebe i zahtjeve zaposlenih. Očekujem da će saradnja sa menadžmentom biti još bolja. Zaista, ne postoji nijedan razlog zbog kojeg bi bilo drugačije, jer smo svi zajedno u istoj kući i radimo na tome da ona bude što uspješnija. Očekujem da i oву godinu EPCG završi sa dobrim rezultatima, a iskreno se nadam da će naredna godina biti uspješna kao i ova, a možda i još uspješnija. EPCG je pokrenula veliki investicioni ciklus, siguran sam da je menadžment donio pravu odluku, naša kompanija je sve organizovanija, modernija i stabilnija, što će, siguran sam, pozitivno uticati i na položaj radnika.

Još jedni Sportski susreti su za nama, da li ste sumirali utiske i da li razmišljate o narednoj godini?

Zadovoljni smo kako su Sportski susreti protekli ove godine u Budvi. Mislim da smo mnoge stvari unaprijedili i da zaposleni mogu da budu zadovoljni svim uslovima na sportskim susretima. Naravno, mesta za napredak ima, a prije svega smatram da je naš glavni cilj da se značajno poveća broj učesnika i da oni u svakom smislu imaju prednost, jer zahvaljujući njima sportski susreti i opstaju sve ove godine. Trudićemo se da naredne godine uvedemo i neka nova takmičenja, vidjeli ste da je uspješno prošlo rekreativno takmičenje u ribolovu. Želimo da Sportski susreti zaposlenih budu moderniji, interesantniji i bogatiji za neke nove discipline, ali prije svega da povećamo broj učesnika i ekipa, a nadam se da će se na sportskim terenima pojavitи

i članovi menadžmenta. Vjerujem da se možemo u tom smislu vratiti staroj dobroj praksi da ekipe spremne dođu na Igre, a ne da se sastavljaju po dolasku i da dolazimo u situaciju da se ekipe ne pojave na igralištima zbog nedovoljnog broja igrača.

SOZ je i ove godine značajno povećao broj kompanija kod koji je

omogućeno plaćanje na rate?

Zaposleni u velikoj mjeri koriste mogućnost plaćanja u ratama. U tom smislu SOZ svake godine značajno proširuje spisak kompanija sa različitim opsegom proizvoda i usluga, kako bi omogućio svojim članovima da na što lakši način plate sve ono što im je neophodno. I u 2019. godini smo potpisali veliki broj ugovora sa različitim firmama, zaposleni pored kupovine na rate mogu da koriste usluge bazena u Nikšiću, raznih fitnes centara, odmarališta, hotela, centara za rehabilitaciju – banja. Ovdje bih istakao i saradnju koju imamo sa kompanijom M:Tel, u okviru koje smo obezbijedili našim članovima izuzetno povoljne pakete mobilne telefonije, kao i pakete za kablovsku televiziju, a uz to imaju i mogućnost kupovine mobilnih uređaja na rate. Nastavićemo da proširujemo krug partnera i u narednom periodu, na zadovoljstvo svih zaposlenih.

AKTUELNOSTI

ZASIJEDAO ODBOR DIREKTORA EPCG

USVOJEN INVESTICIIONI PLAN I ODLUKA O ISPLATI DIVIDENDE

Rajko Šebek / Mitar Vučković

Prijedlog Odluke o isplati dividende za 2018.godinu na dnevnom redu Skupštine akcionara 27.decembra. Razvojni prioriteti u Planu investicija od 2020-2024.godine, povećanje proizvodnih kapaciteta u oblasti obnovljivih izvora energije, prije svega, solarnih i vjetro elektrana

Dividenda akcionarima za 2018.godinu, ukupno vrijedna 38.274.192,72 eura biće isplaćena iz neraspoređene dobiti proporcionalno učešću u vlasničkoj strukturi Društva. Sredstva će biti isplaćena u periodu do 30 dana od dana donošenja odluke, dok će bruto vrijednost po otplaćenoj akciji iznositi 0,36 eura, navodi se u prijedlogu Odluke o isplati dividende za prošlu godinu koji je Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore usvojio na sjednici održanoj početkom ovog mjeseca.

Članovi Odbora još jednom su konstatovali da je, i pored sušnog perioda, i ove godine ostvaren dobar proslovni rezultat što je dodatno osnažilo poziciju za usvajanje Plana investicionih ulaganja u periodu između 2020. i 2024.godine.

Planom je, osim rekonstrukcije i modernizacije postojećih objekata, definisana i izgradnja prijeko potrebnih izvora električne energije uz diversifikaciju proizvodnje iz obnovljivih izvora. Razvojni prioritet, u narednom periodu, biće povećanje proizvodnih kapaciteta u oblasti obnovljivih izvora energije, prije svega, solarnih i vjetro elektrana.

Ocijenjeno je da se finalizuju poslovi na stvaranju preduslova za realizaciju projekta vjetroparka "Gvozd" na Krnovskoj visoravni, vrijednog 60 miliona eura iz kojeg se prvi kilovat-sati energije očekuju već krajem 2022. godine te izgradnju solarne elektrane

"Briska Gora" kod Ulcinja vrijedne preko 200 miliona eura. Planom investicija do 2024.godine definisana je i izgradnja HE "Komarnica" snage 155 MW. Vrijednost tog projekta je oko 300 miliona eura. Takođe, u okviru valorizacije hidroenergetskog potencijala donjeg toka rijeke Pive, predvidjena je i izgradnja HE "Kruševo". U tom smislu, a radi definisanja konačnog tehničkog rješenja planirana je izrada Studije iskorишćenja hidroenergetskog potencijala nizvodno od HE "Piva". Na osnovu toga definisati će tehnička specifikacija i utvrđiti cijena izgradnje Hidroelektrane i pratećih objekata.

Definisana su i kapitalna ulaganja u revitalizaciju i modernizaciju postojećih elektrana. Namjera je da se obezbjedi visoka pogonska sprem-

nost i pouzdanost u radu tih proizvodnih kapaciteta sa ciljem što sigurnijeg snabdijevanja svih potrošača električne energije u Crnoj Gori. Ulaganja u postojeće kapacitete već su uveliko počela. Projekat kapitalne revitalizacije i modernizacije HE "Perućica" težak je 60 miliona eura, dok će u HE "Piva" biti uloženo 15 miliona eura.

Stabilnost u funkcionisanju crnogorskog elektro-energetskog sistema, prema ocjeni članova Odbora direktora nacionalne elektro-energetske kompanije, u dobroj mjeri, zavisi od valorizacije termoenergetskog kompleksa TEP-RUP, kao jednog od njegovih ključnih djelova. Stoga značajno mjesto u investicionom planu zauzima ekološka rekonstrukcija TE "Pljevlja", vrijedna 45 miliona eura. Potpisivanje ugovora za izvođenje radova za koji je Odbor direktora dao zeleno svjetlo, očekuje se do kraja tekuće godine. U medjuvremenu, počela je rekultivacija deponije pepela i šljake na Maljevcu, gdje će biti uloženo dodatnih 20 miliona eura. Namjera EPCG je da se, u okviru investicionog plana, zadrži isti kurs razvoja što podrazumijeva ukupna ulaganja od preko 700 miliona eura u narednoj deceniji.

AKTUELNOSTI

EPCG DOBILA MEĐUNARODNE ISO SERTIFIKATE

ULAGANJE U POVJERENJE I KORPORATIVNI UGLED

Mitar Vučković / Rajko Šebek

SGS-ov tim provjeravača utvrdio da je EPCG uspješno ispunila zahtjeve navedenih međunarodnih standarda. Otvoren put za saradnju i sa najvećim svjetskim korporacijama

Predstavnici kompanije SGS, jedne od najprestižnijih svjetskih kuća za certifikaciju sa sjedištem u Ženevi, uručili su danas Elektroprivredi Crne Gore sertifikate za integrисани sistem menadžmenta, nakon što je tim provjerivača SGS-a, u posljednjih nekoliko mjeseci, realizovao sertifikacionu provjeru primjenjujući vrlo visoke zahtjeve SGS Globalnih procedura.

EPCG su dodijeljeni sljedeći sertifikati:

ISO 9001 – Sistemi menadžmenta kvalitetom;

ISO 14001 – Sistemi menadžmenta životnom sredinom;

ISO 45001 – Sistemi menadžmenta bezbjednošću i zdravljem na radu.

Na ovaj način EPCG je svrstana u red modernih evropskih kompanija u oblasti proizvodnje, trgovine i snabdijevanja električnom energijom, koje poslovanje zasnivaju na ovim internacionalnim standardima. Implementacija integrisanog menadžment sistema (IMS) u Elektroprivredi podrazumijeva striktnu primjenu zakonske regulative, strogo poštovanje i stalno

unapređivanje postupaka i procedura. Time se obezbijedila dosljedna primjena najbolje prakse u svim oblastima djelovanja Kompanije, kao i poboljšanja, koja u kombinaciji sa kulturom kvaliteta, predstavljaju ulaganja u povjerenje i ugled.

ikom dodjele sertifikata izvršni direktor EPCG, *Igor Noveljić*, istakao je da smo u Kompaniji svjesni da efikasno upravljanje složenim i infrastrukturno veoma zahtjevnim sistemom, pored stručnosti kadra, podrazumijeva i uređenu dokumentaciju primjenjivu u praksi zato smo se i opredijelili za uvođenje i primjenu poslovanja po svim zahtjevima međunarodnih standarda.

Predsjednik Odbora direktora EPCG, *Đoko Krivokapić*, istakao je da su uvedena interna pravila i postupci, odnosno procedure sa pratećom dokumentacijom, koje su unaprijedile poslovni sistem EPCG.

- Veoma je važno što smo, kao najznačajniji privredni subjekat u crnogorskoj ekonomiji, uskladili

poslovanje sa evropskom legislativom i sada još spremniji možemo da sarađujemo sa velikim svjetskim korporacijama koje su spremne da ulažu u naš energetski sektor, istakao je Krivokapić.

Generalni direktor SGS za jugoistočnu Evropu, *Marinko Ukropina*, rekao je da je tokom realizacije provjere, SGS-ov tim provjeravača utvrdio da je organizacija EPCG uspješno ispunila zahtjeve navedenih međunarodnih standarda, čime je potvrđena opredijeljenost najvišeg rukovodstva organizacije, kao i zaposlenih u organizaciji, za primjenu, održavanje i stalno unaprijeđivanje poslovnog sistema u odnosu na zahtjeve standarda, sa osnovnim ciljem da se u kontinuitetu ispunjavanju zahtjevi zainteresovanih strana.

Imajući u vidu veliki značaj EPCG za društvo u cjelini, kao i složenost samih poslovnih procesa koji su utvrđeni u kompaniji, zaključeno je da je vrlo važno da se nastavi sa daljim razvojem i unaprijeđenjem uspostavljenog Integrisanog Sistema Menadžmenta te da će u narednom periodu SGS provjeravati trendove unaprijeđenja kroz redovne obavezujuće godišnje nadzorne provjere u trogodišnjem sertifikacionom ciklusu.

AKTUELNOSTI

PROIZVODNI REZULTATI ZA 11 MJESECI:

NOVEMBAR POPUNIO AKUMULACIJE!

Tatjana Knežević Perišić

Naše tri elektrane su, za 11 mjeseci ukupno proizvele oko 2584 GWh struje; od ukupne potrošnje, na domaćinstva otpada oko 1167 GWh, dok na ostalu potrošnju 961GWh; ogromna količina padavina, ne samo u Crnoj Gori, nego i u regionu, uslovila je manjom pune akumulacije, pa je cijena struje na berzama nešto niža od planirane; na teritoriji opštine Nikšić, od početka godine do 1.decembra ukupno je palo 1646 lit/m² samo u novembru 654 lit/m², što ga čini najkišnjim mjesecom u poslednjih 34 godine

Sumirajući proizvodne rezultate naše tri elektrane za 11 mjeseci ove godine, dobijamo podatak da su ukupno proizvele oko 2584 GWh. Pojedinačno, HE Perućica je proizvela 741.691 MWh, HE Piva 566.138 MWh, a TE Pljevlja 1.276.102 MWh, što ukupno daje 2.583.931 MWh električne energije, ili 86,51% od ukupne količine planirane za 2019.godinu. Za ovaj period male HE su proizvele 3.493,5 MWh el.energije ili 87,34% od ukupnog plana za 2019.godinu.

Tokom mjeseca novembra, elektrane su proizvele 339 GWh. Prema podacima koje smo dobili od Novaka Dendića, šefa Sektora za kontrolu projekata, planiranje i izvještavanje FC Proizvodnja, HE Perućica je proizvela 187.275 MWh ili 187,28% planiranog, HE Piva 33.979 MWh ili 37,75% planiranog, a TE Pljevlja je proizvela 117.443 MWh ili 111,85% planiranog. Male HE su proizvele 362,4 MWh, što čini 151% plana za ovaj mjesec. Precizno, tri elektrane su u novembru proizvele 338.697 MWh električne energije, što predstavlja 114,81% u odnosu na planiranih 295.000 MWh za taj mjesec, zaključuje Dendić.

Ukupna potrošnja za 11 mjeseci nešto veća od plana

Distributivna (neto) potrošnja električne energije za prvi 11 mjeseci tekuće godine iznosi 2128 GWh i veća je za oko 3% od distributivne (neto)

potrošnje za isti period 2018. godine, dok je u odnosu na plan za posmatrani period veća za 0,5%.

Božidar Živković, šef Službe u Sektoru za operativnu podršku u FC Snabdijevanje, ističe da je distributivna (neto) potrošnja u novembru iznosi 174 GWh (174.292.390 kWh) i da je manja za 8,5% u odnosu na plan potrošnje za novembar 2019-e, a 1% je manja u odnosu na novembarsku potrošnju 2018-e godine.

Inače potrošnja električne energije domaćinstava za prvi 11 mjeseci tekuće godine iznosi 1167 GWH ili 1.167.456.171 kWh i veća je za 2,4% u odnosu na potrošnju električne energije koju su domaćinstva ostvarila prethodne godine za isti period, dok je u odnosu na plan za navedeni period manja za oko 3,5%. Potrošnja električne energije domaćinstava u novembru iznosi 96.385.196 kWh što je za 1,4% manje u odnosu na novembar prethodne godine, dok je u odnosu na plan manja za 12,7%. Razlog za ovako malu potrošnju energije je, svakako, zbog kišovitog i toplijeg novembra, pa su i potrebe za grijanjem bile manje.

Potrošnja ostale distributivne potrošnje za novembar iznosi 77.907.194 kWh i ona je 0,3% manja od potrošnje za novembar prethodne godine, a 2,7% je manja od planirane potrošnje za novembar. Ostala distributivna po-

trošnja za prvi 11 mjeseci tekuće godine iznosi 961GWh, što je 3,2% više nego u istom periodu prethodne godine, a 5,6% više od planirane potrošnje za 2019. godinu.

Živković ističe i da što se tiče procjene distributivne potrošnje električne energije do kraja godine, ona će se kretati u granicama koja su predviđene bilansom.

Analiza padavina za opštinu Nikšić

Od Darka Krivokapića, izvršnog rukovodioca Direkcije za upravljanje energijom, dobili smo podatke o količini padavina za proteklih 11 mjeseci, kao i zanimljivu analizu padavina za opštinu Nikšić.

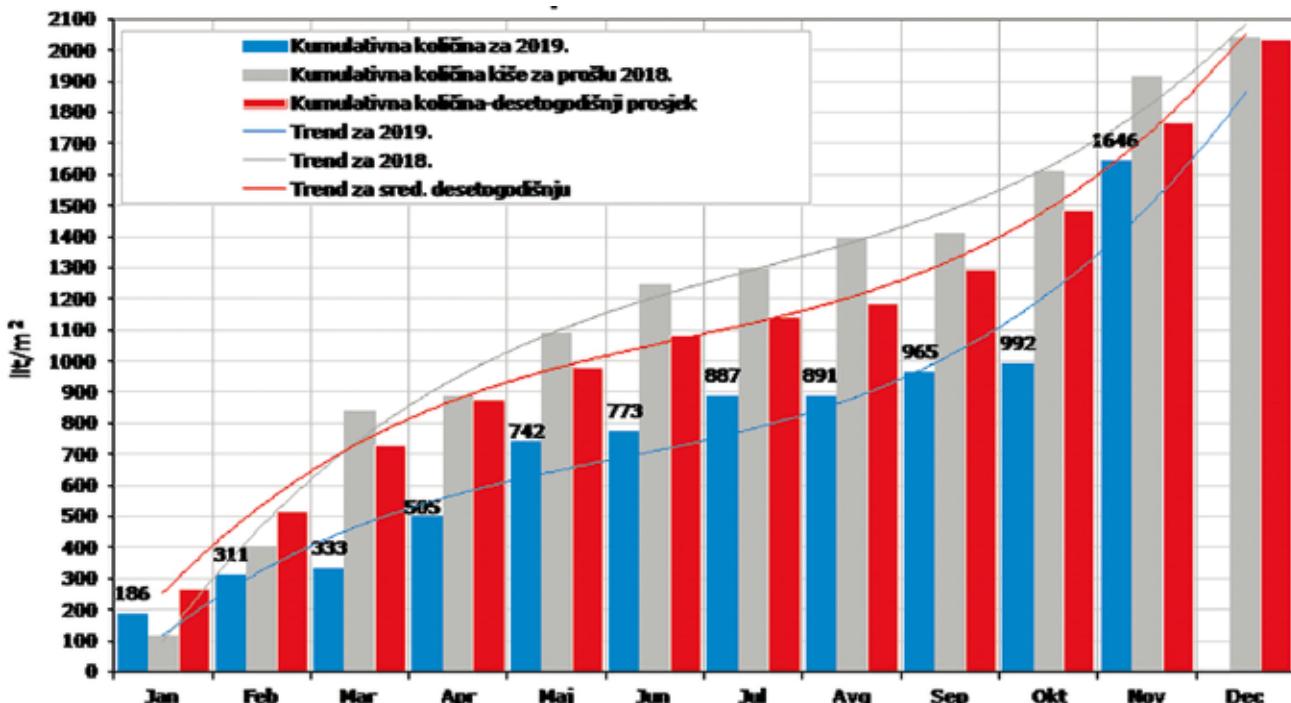
Od početka godine do 1.decembra ukupno je palo 1646 lit/m² što predstavlja 93% od desetogodišnje prosječne kumulativne količine za period januar-novembar ili 86% u odnosu na prošlogodišnju količinu za isti period. Zato je, kaže Krivokapić, novembar bio izuzetno kišan; ukupno je palo 654 lit/m² što predstavlja za 132% više od desetogodišnje prosječne količine. Inače novembar ove godine je drugi po redu najkišnji u posljednjih 58 godina, i najkišniji u posljednjih 34 godina!

Inače, režim padavina od početka godine pokazuje izuzetno velike oscilacije. Npr. u oktobru palo je svega 27, a u novembru 654 lit/m², što je rekordna razlika izmedju mjesecnih količina za novembar i oktobar u posljednjih 30 godina. Ovo pokazuje koliko može da bude nepredvidljiva količina kiše i da ne postoji pravilo ili logika u ponašanju količine kiše, kaže Darko Krivokapić.

Pune akumulacije!

Interesantan je pregled količina padavina po gradovima tj. sama disperzija – tokom mjeseca novembra palo je po kvadratnom metru: u Podgorici

POVODI

Uporedni prikaz kumulativnih količina kiše u lit/m² za 2019. godinu, desetogodišnji prosjek za 2008-2017. i za prošlu 2018. godinu – Opština Nikšić

650 lit, Herceg Novom 428 lit, Žabljaku 455 lit, a u Pljevljima svega 70 litara.

Krivokapić naglašava da se izdašnost padavina osjetila na dinamiku punjenja akumulacija, pa su 01. 12. akumulacije HE Perućice bile na maksimumu – Krupac 52 GWh, Slano 137 GWh; akumulacija HE Piva je na nivou 227 GWh – a posebno interesantan je podatak da je nivo akumulacije HE Piva za mjesec dana porastao 28 metara!

Ovako dobre hidrološke prilike i stanje nivoa akumulacija, kao i spremnost proizvodnih pogona, dopuštaju nam, da bez bojazni možemo reći da spremno dočekujemo zimsku sezonu, kaže Darko Krivokapić.

NIŽA CIJENA STRUJE

Što se tiče cijena električne energije, one su širom Evrope nešto niže u odnosu na prognoze koje su bile aktuelne tokom godine.

Krivokapić za naše čitaoce pojašnjava:

-Primjera radi, fjučersi za novembar na mađarskoj berzi su se kretali iz-

među 54,69 – 63,44 €/MWh, da bi u ostvarenju, prosječna cijena električne energije za novembar bila 43,93 €/MWh. Razlozi pada cijena na tržištima se nalaze u boljim vremenskim uslovima i temperaturama višim od prosjeka, pa je usled toga i potrošnja energeta (gas i električna energija) bila niža od planirane.

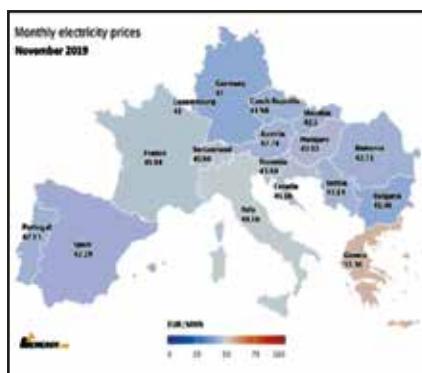
Sa druge strane, dobre hidrološke prilike na Balkanu su imale za posljedicu

Trenutna situacija je takva da su sve akumulacije na Balkanu na maksimalnim kotama pa proizvođači spremni dočekuju zimu, skladišta gasa su takođe na maksimumu, pa će cijena energeta direktno zavisiti od vremenskih uslova koji će zahvatiti Evropu tokom predstojeće zimske sezone, ocjenjuje on.

Cijene dozvola CO2

Jedan od važnijih faktora koji utiču na formiranje cijena na tržištu električne energije su, svakako, i cijene koštanja dozvola za emisije CO2.

Krivokapić ističe da je tokom 2019. godine, minimalna cijena koštanja sertifikata za CO2 bila na nivou 18,80 €/MWh, dok je maksimalna cijena dostizala 29,75 €/MWh. Zato je ovih dana cijena dozvola 24,30 €/MWh. Kako tvrde eneretski analitičari, veliki uticaj na tržište dozvola CO2 imaće očekivani BREXIT, pa će biti interesantno vidjeti kako će se stvari odvijati nakon najavljenog BREXITA zakazanog za 31.01.2020. godine, zaključuje Darko Krivokapić za naš list.

veću proizvodnju iz hidroelektrana, pa su i potrebe za uvozom nestale. Situacija iz novembra je imala uticaja i na kretanje cijena za predstojeće mjesece, naročito decembra (sa maksimalnih 64€/MWh cijene su pale na 48 €/MWh).

INTERVJU

DRAGOMIR BLAGOJEVIĆ, DIREKTOR HE „PIVA“:

GODINA VELIKIH RADOVA

Tatjana Knežević Perišić

Dragomir Blagojević

U godini na izmaku, HE „Piva“ je bila veliko gradilište; započeti kapitalni remont agregata A2, obuhvatio je veliki spektar radova, a u hidroelektrani i u fabrikama izvođača, izvršena je reparacija značajnog broja elemenata agregata. Rekonstruisan je i modernizovan Sistem sopstvene potrošnje elektrane na naponskom nivou 0,4 kV i uspešno pušten u rad. Izvršeno je više specijalističkih radova, završen lift dug 168 m, rekonstruisan prvi sprat upravne zgrade-uz vanredno zalaganje zaposlenih i izvođača radova

Direktor Dragomir Blagojević, više nego zadovoljan:

-Uglavnom su svi djelovi reparirani, završena je proizvodnja i fabrički prijem novih djelova. Agregat je pripremljen, na terenu, za montažu. Dio opreme koji je predmet reparacije je na gradilištu, njegova ugradnja je u toku. Ostatak opreme je u fazi transporta nakon čega će i ona biti ugrađena.

Veliki i značajan posao na agregatu, koji nije izvođen do sada!

-Tačno. Kapitalni remont ovog aggregata nije se izvodio od početka njegovog rada; Nadam se da će se njegovim

uspješnim završetkom, dobiti pouzdan agregat za naredni duži vremenski period. Moram da istaknem da je za realizaciju aktivnosti vezanih za kapitalni remont aggregata A2, zadužen stručni tim inženjera sa elektrane, koji cijeli proces prate sa velikom pažnjom, kako bi se postigao maksimalno mogući kvalitet izvedenih radova.

Završeni su remonti aggregata A1 i A3?

-Da, tokom godine su završeni remonti aggregata A1 i A3, s tim da je na aggregatu A3 još izvršena sanacija oštećenja na statoru generatora. Tu moram istaći izuzetno zalaganje

i ekspeditivnost inženjera i radnika elektrane na čelu sa njihovim pretpostavljenim. Radilo se u otežanim uslovima, radilo se do kasno uveče; trud i odgovornost nijesu izostali, a sve sa ciljem osposobljavanja generatora za radni režim. Obim radova nije bio mali, a za otklanjanje otkaza potrebna je bilo demontaža i vađenje rotora. Radovi su okončani uspješno, u rekordnom vremenu i agregat je uključen u sistem proizvodnje.

Poseban značaj za hidroelektranu su imali radovi na rekonstrukciji sistema sopstvene potrošnje elektrane?

-Naravno. Na Projektu rekonstrukcije i modernizacije, koji vodi Direkcija za razvoj i inženjeringu EPCG, izvršena je ugradnja opreme nove generacije na sistemu za sopstvenu potrošnju hidroelektrane, a u toku su radovi na zamjeni turbinske regulacije na agregatu A2, što će u mnogome poboljšati operativni dio upravljanja agregatom, a osim ovoga omogućiti pružanje sistemskih usluga sa istog. Da pojasnim našim čitaocima: poslovi rekonstrukcije sistema sopstvene potrošnje elektrane se rade na naponskom nivou 0,4 kV, gdje se mijenja glavni razvod i prateći podrazvodi, koji se nalaze svuda po elektrani. Taj posao je završen, ugrađena je ABB-ova najsavremenija oprema, tako da i naša "Piva" sada ima takav, najsavremeniji sistem potrošnje. Međutim, tu nije kraj; narednih godina ćemo na sva tri aggregata da odradimo sistem turbineske regulacije, sistem upravljanja aggregata, sistem električne pobude i električnog kočenja, sistem upravljanja elektranom, sistem sopstvene potrošnje aggregata, monitoring sistema aggregata. Svi ovi radovi će dati potpuno novi život hidroelektarni!

Uspješno je završena i zadnja faza rekonstrukcije sistema rashladne vode, prohromskim cijevima, kojom je hidroelektrana dobila siguran sistem za dugi period eksploatacije.

U hidroelektrani je urađeno i niz specijalističkih poslova. Koji su najznačajniji?

INTERVJU

RADNO I ANGAŽOVANO I NAREDNE GODINE

Kao najznačajnija aktivnost u narednoj 2020. godini nameće se raspisivanje tendera za kapitalni remont agregata A3, izbor izvođača, sa rokom završetka radova do 2021. godine. Već su zaključeni ugovori za izradu zaštitne konstrukcije ispred ulaza u mašinsku halu i sanaciju nestabilnih kosina. Takođe će se odraditi sistem turbineske regulacije, sistem upravljanja agregata, sistem električne pobude i električnog kočenja te sistem upravljanja elektranom. Očekuje se i raspisivanje tendera za rekonstrukciju malog lifta, dužine oko 30 m i niz drugih projekata.

- Za izvođenje specijalističkih poslova izabrane su renomirane firme iz okruženja. One su vršile: vibrodinamička ispitivanja agregata, sanaciju kavitacionih oštećenja na radnim kolima, sanaciju prslina na pas komadima dovodnih cjevovoda, kontrolu i servisiranje stabilnih protiv požarnih sistema generatora i transformatora, ispitivanje energetskih transformatora, električna ispitivanja izolacionih sistema generatora. Pored njih, u toku godine izvođači iz zemlje su vršili takođe specijalističke poslove: remont koturača na zatvaračima na prelivima, zamjena napajanja 48V, telekomunikacione opreme u telekomunikacionoj prostoriji i na radio relejnem terminalu, nadogradnja sistema video nadzora, zamjena javljača požara, ispitivanja uzemljenja elektrane, ispitivanje ventila sigurnosti.

Radovi na zaštiti lica brane su zas- ta djelovali impresivno!

- Slažem se... Na objektu brane su, dakle, rađeni radovi na zaštiti uzvodnog lica brane od vodoprocurivanja u tijelu brane, sa ciljem zaštite ugrađene opreme i produženje vijeka eksploatacije objekta. Govorimo o četiri vrste ispitivanja; o nizu tehničkih osmatranja, praćenja promjena napona, dilatacije, mjerena klinometrom,

posebno lamela 5, 9 i 14, ispitivanje ugla fi, unutar betona i slično. Zaista sam zadovoljan kako je to sve urađeno, a zanimljivo je da je osmotreni dio brane, koji je šipkama vezan za stijenu, i nakon toliko godina, u projektovanim vrijednostima! Svakako da je veliki uspjeh stavljanje u funkciju lifta L1, koji nije radio decenijama!

-Svakako, i to nakon obimnih poslova koji su urađeni, pušten je u pogon moderni putnički lift u brani. Njim će se znatno olakšati komunikacija kroz branu, na visini od 168 m, za vršenje redovnih mjerena, kontrola i radova u brani. Nositac ugovora je bio konzorcijum firmi "Balkan Lift Komerc" Beograd i "Balkan Lift" Podgorica. Šta će on značiti zaposlenima, posebno iz Sektora ekspoatacije, valjda ne treba ni pominjati! Iduće godine smo planirali da raspišemo tender za rekonstrukciju i malog lifta, dužine oko 30 m, koji je, takođe, van funkcije 40-tak godina.

Takom godine je završena i adaptacija prvog sprata Upravne zgrade HE „Piva“ u Plužinama, kojom su obezbijeđeni savremeni uslovi za rad zaposlenih, čime je zaokružen obiman opseg radova. Međutim, naredna godina donosi

nove, značajne aktivnosti. Koje bi izdvojili?

-Naredne godine nastavljamo sa velikim brojem aktivnosti. Raspisaće se tender za kapitalni remont agregata i nadamo se izboru izvođača sljedeće godine, sa rokom završetka radova do 2021. godine. Imamo već zaključene ugovore za izradu zaštitne konstrukcije ispred ulaza u mašinsku halu, sanaciju nestabilnih kosina. Takođe ćemo uložiti znatna sredstva za tekuće održavanje opreme i objekata, te nabavku rezervnih djelova.

Uvijek ističete rad i zalaganje zaposlenih.

-Gledajte, kada svojski rade, to se mora reći! Svi zaposleni u HE Piva, u sva tri Sektora, održavanja, eksplotacije i pripreme su ove godine dali puni doprinos u realizaciji svih aktivnosti i postizanju dobrih rezultata. Ponosan sam na svoje zaposlene. Nije lako raditi u „Pivi“, nije lako ni putovati na posao, ali ovo je poseban objekat i posebni ljudi. Cijele godine oni daju maksimum snage, volje i znanja, trude se da se poslovi odrade na najbolji mogući način, da se period obustave rada iskoristi do maksimuma, i ponoviću to ponovo: ponosan sam na svoje ljudе!

ČELNICI EPCG POSJETILI KRAJEM NOVEMBRA HE “PIVA”

Članovi Odbora direktora i naručujuće rukovodstvo Kompanije sa izvršnim direktorima: RUP-a, Slavoljubom Popadićem i CEDIS-a, Zoranom Đukanovićem te državnim sekretarom u Ministarstvu ekonomije Nikolom Vujovićem, posjetili su, krajem novembra HE „Piva“, gdje su obišli radove u okviru završne faze kapitalne rekonstrukcije agregata A2. Posao po Ugovoru vrijednom oko 1,7 miliona eura izvodi konzorcijum tri referentne kompanije: Litostroj Power d.o.o, Končar - Generatori i motori d.d. i Elektroremont d.o.o. Subotica sa podizvođačima, a očekuje se da radovi budu završeni do kraja januara naredne godine.

Članovi poslovodstva obišli su i radove na sanaciji trećeg agregata na kojem je izolacija probila namotaje statora. Složen i zahtjevan posao demontaže generatora izvela je tehnička operativa Elektrane, koja je nakon što su specijalisti firme "Elektromont" iz Subotice sanirali oštećenja i preklinili polove statora i rotora, ponovo "spakovali" mašinu. Radovi su realizovani zadovoljavajućom dinamikom, a treći agragat ponovo je u eksploataciji od sredine decembra.

Čelnici EPCG izrazili su zadovoljstvo kvalitetom i dinamikom radova u okviru druge faze rekonstrukcije i modernizacije tog energetskog objekta, koja se izvodi pod nadzorom Direkcije za razvoj i inženjeringu.

DRUGI PIŠU

SEKULIĆ: SOLARNA ELEKTRANA NA BRISKOJ GORI KOŠTAĆE 200 MILIONA

STALNI POSAO ZA 226 OSOBA

Cdm

Dragica Sekulić

Elektroprivreda Crne Gore, kroz plan investicija „težak“ 170 miliona eura, će do kraja 2022. godine, realizovati projekte modernizacije hidroelektrana „Perućica“ i „Piva“, šest malih elektrana, potom ekološku rekonstrukciju TE „Pljevlja“, izgradnju HE „Komarnica“, SE „Briska Gora“ u Ulcinju, te VE „Gvozd“, čime se, obnovljivi izvori energije, nameću kao strateško opredjeljenje razvoja kompanije

Solarna elektrana na Briskoj Gori biće jedna od najvećih u Evropi. Realizacija projekta izgradnje solarne elektrane predviđa investiciju od oko 200 miliona eura, koja treba da stalno zaposli 226 ljudi, kazala je u intervjuu portalu CdM ministarka ekonomije Dragica Sekulić. Napominje kako je fokus Vlade u prethodnom periodu bio na razvoju ambijenta koji bi podstakao investitore da ulažu u obnovljive izvore električne energije. Rezultat tog rada, kaže ministarka Sekulić, jeste ulaganje renomiranih evropskih investitora u obnovljive izvore energije. Ministarka Sekulić, između ostalog, u intervjuu portalu CdM poručuje da je u toku procedura zaključenja ugovora sa prvorangiranim ponuđačem za ekološku rekonstrukciju TE Pljevlja.

CdM: Koliko je novca uloženo u obnovljive izvore energije, koji su sve projekti realizovani?

U prethodnom periodu, fokus Vlade Crne Gore je bio na razvoju ambijenta koji će podstići investitore u ulaganje u obnovljive izvore električne energije. Rezultat tog rada je ulaganje renomiranih evropskih investitora u obnovljive izvore kao što su Akuo i Enemalta. Takođe, dodatni pokazatelj odličnog poslovnog ambijenta za ulaganje u obnovljive izvore jeste potpisani ugovor za izgradnju solarne elektrane od 250 MW, sa konzorcijumom koji pored EPCG čini i renomirana finska kompanija FORTUM, kao i zainteresovanost njemačke kompanije WPD, jednog od lidera u izgradnji vjetroelektrana u Evropi, za izgrad-

nju vjetro elektrane Brajići. Takođe, trebamo napomenuti i zainteresovanost austrijske kompanije Ivicom da zajedno sa našom nacionalnom kompanijom EPCG gradi vjetroelektranu Gvozd.

Pored rezultata koji su ostvareni na razvoju poslovног ambijenta za ulaganja u obnovljive izvore energije, država je, kroz nacionalnu kompaniju EPCG, vršila i direktna ulaganja u obnovljive izvore električne energije. Naime, kao suvlasnik kompanije "Zeta energy", EPCG je investirala 3,5 miliona eura u rekonstrukciju hidroelektrane "Glava Zete" i tom prilikom povećala njenu instalisanu snagu sa 4,4 MW na 5,6 MW. EPCG je kroz "Zeta energy", investirala i 3,3 miliona eura u rekonstrukciju mHE "Slap Zete" i tom prilikom povećala instalisanu snagu sa 1,2 MW na 1,7 MW.

CdM: Crna Gora se u maju ove godine pridružila grupi zemalja, ne tako velikoj u svijetu, koje se mogu pohvaliti da su svu potrebnu električnu energiju u određenom periodu proizvele iz domaćih obnovljivih izvora energije. Šta nam govori ova činjenica?

Zapravo, u maju ove godine, pa onda još jednom početkom novembra, Crna Gora je sve svoje potrebe za električnom energijom zadovoljavala iz obnovljivih izvora, a da pri tome nije radila termoelektrana, odnosno nije bilo ni grama emisije gasova sa efektom staklene baste. Naravno, govorimo o desetak dana, u godini koja ima 365 dana, što znači da je pred nama još uvijek ogroman posao u tranziciji prema čistim izvorima energije, ali ovaj fenomen potvrđuje dvije važne činjenice:

Prvo, ulaganja u izgradnju novih obnovljivih izvora počela su da daju rezultate. Instalisana snaga proizvodnje u Crnoj Gori u protekle tri godine porasla je za preko 10 odsto. Održavan-

DRUGI PIŠU

je postojećih elektrana je na visokom nivou, pa su praktično svaka povoljna hidrološka prilika i svaki dobar vjetar maksimalno iskorišćeni.

Druga važna činjenica je da ovakav rad potvrđuje da je, uz posebnu pažnju i dodatne napore, potrošače moguće pouzdano snabdijevati energijom i bez fosilnih goriva. U svijetu globalnih ciljeva borbe protiv klimatskih promjena, i danas svima nama daleke 2050. godine, ovo je potvrda da su ekološki prihvatljiva rješenja na dohvat ruke.

CdM: Jesu li obnovljivi izvori energije jedan od naših najznačajnijih razvojnih potencijala i zašto?

Ovo pitanje moramo tretirati pažljivo i na osnovu činjenica. Kada su u pitanju prirodni potencijali, stvari su prilično očigledne ? sa blizu 2500 sunčanih sati godišnje, Podgorica je jedan od najosunčanijih glavnih gradova Evrope. Svi smo nekada učili da u Crnoj Gori imamo i mjesto sa najvećom količinom padavina u bivšoj Jugoslaviji. Ako dodamo na to reljefne karakteristike našeg terena, jasno je da raspolažemo izuzetnim solarnim, hidroenergetskim ali i vjetropotencijalom.

Bitan faktor je i činjenica da je cijena pojedinih tehnologija u posljednjih nekoliko godina doživjela značajan pad. Upravo kombinacija tih okolnosti, uz pravovrmeno prepoznavanje ove razvojne prilike od strane Vlade, dovela je do toga da mi danas već imamo konkretnе korake u realizaciji jedne od najvećih solarnih elektrana u ovom dijelu svijeta, dvije nove vjetroelektrane, ali i konačno pokretanje višedecenjskog projekta hidroelektrane Komarnica, na način koji je u potpunosti usaglašen sa savremenim principima zaštite životne sredine.

CdM: Kada bi, prema procjenama, trebalo da bude završena vjetroelektarana Brajići, te koliki je njen značaj za elektroenergetski sistem?

Vjetrolektrana Brajići će povećati instalisanu snagu crnogorske proizvodnje za 10 procenata. Ta činjenica najbolje oslikava njen značaj. Druga bitna činjenica je da se radi o još jed-

nom projektu, koji će biti realizovan bez ikakvih finansijskih podsticaja. Dakle neće uticati na povećanje, već naprotiv, pospješiće pad cijena električne energije na tržištu.

Naravno, ovakvi izvori otvaraju i nove izazove pred energetski sektor, pa će njeno puštanje u rad zahtijevati dodatne napore operativnog osoblja koje upravlja našim energetskim sistemom, zahtijevaće dodatne resurse za balansiranje sistema, unaprjeđenje prakse i niz drugih promjena, ali se zapravo radi o pokretanju lanca pozitivnih promjena i otvaranju novih, tzv. zelenih poslova.

I ono što je jako važno razjasniti , nove solarne i vjetroelektrane ni na koji način ne dovode u pitanje valorizaciju naših najkvalitetnijih hidropotencijala. Naprotiv, oni ističu u prvi plan još jaču potrebu za njima, kako bi sistem mogao da funkcioniše stabilno. Zato i možemo očekivati prve ugovore vezane za gradnju Komarnice naredne godine i upravo iz tog razloga se intenzivno oživljava priča o Kruševu, ali i drugim velikim hidropotencijalima.

CdM: Kada će početi radovi na izgradnji solarne elektrane na Briskoj Gori kod Ulcinja, te kada možemo očekivati prve kilovate? Kolika je vrijednost ovog projekta?

Realizaciju projekta izgradnje jedne od najvećih solarnih elektrana u Evropi instalisane snage 250 MW, koji predviđa investiciju od oko 200 miliona eura, koja treba da stalno zaposli 226 ljudi, karakteriše i to da možda efekti njene realizacije u samom početku nijesu vidljivi građanima. Razlog ovoj činjenici leži u tome što u početku realizacije ovog kapitalnog projekta značajne aktivnosti se odvijaju na pripremi za realizaciju projekta.

Ova priprema se ogleda u:sprovođenu aktivnosti na osnivanju projektne kompanije (SPV), koja će biti zadužena za realizaciju projekta, te se očekuje njena skora registracija, što je od presudnog značaja za dalji razvoj projekta.

Pripremi prostorno-planske dokumentacije. Kao što je poznato predmet Javnog poziva bilo davanje u zakup zemljišta u državnoj svojini ukupne površine 6.621.121 m², sastoji se od zemljišta površine 2.930.243 m², za koje postoji važeća prostorno-planska dokumentacija sa namjenom za izgradnju solarnih elektrana i zemljišta površine 3.690.878 m², a za koje je potrebno donijeti prostorno-plansku dokumentaciju na osnovu idejnog rješenja prvorangiranog ponuđača. Shodno tome u proteklom periodu započete su aktivnosti na donošenju prostorno-plansku dokumentaciju, što će investitoru omogućiti dalju razradu tehničke dokumentacije od potrebnog nivoa za izdavanje svih potrebnih dozvola za građenje.

Intezivnoj saradanji tehničkih lica investitora i Crnogorskog elektro-prenosnog sistema, na pronalaženju optimalnog tehničkog rješenja za priključenje solarne elektrane na prenosni elektroenergetski sistem i potrebne infrastrukture koji je neophodno igraditi. Napominjem da ova infrastruktura će služiti ne samo u svrhu preuzimanja proizvedene energije već i stabilnijeg i sigurnijeg napajanja konzuma na području Ulcinja i Bara.

Iz svega navedenog, sigurna sam da je jasnije koji je obim i intezitet posla u toku, uz očekivanje da će već tokom naredne godine biti vidljivo i na terenu, a naravno da ćemo nastaviti da pratimo realizaciju Ugovora koji do sada karakteriše poštovanje svega ugovorenog.

CdM: Kada će biti realizovana ekološka rekonstrukcija TE Pljevlja, te koliko će radovi trajati?

Procedura zaključenja ugovora sa prvorangiranim ponuđačem je u toku. Projekat će se izvoditi fazno, ali ono što je posebno bitno, odvajanje toplotne za potrebe grada biće realizovano već u prvoj godini, nakon čega će, tokom naredne dvije godine uslijediti instalacija opreme za desumporizaciju i denitrifikaciju.

AKTUELNOSTI

ODRŽANE JAVNE RASPRAVE U PLUŽINAMA I ŠAVNIKU O NACRTU DPP ZA VIŠENAMJENSKU AKUMULACIJU KOMARNICA:

ZELENO SVIJETLO ZA ZELENU ENERGIJU

Tatjana Knežević Perišić

Buduća hidroelektrana biće lučko betonska brana, zapremine 227 miliona m³ i godišnjom proizvodnjom od 213 GWh; sa kotom normalnog uspora od 811 mnM, neće imati negativni uticaj po dio toka rijeke unutar kanjona Nevidio; mještani insistiraju na prioritetu u zapošljavanju domicilnog stanovništva, vodosnadbijevanju i putevima

Predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, Elektroprivrede Crne Gore, projektantskog tima Instituta za vodoprivredu Jaroslav Černi a.d. i Energoprojekt Hidroinženjeringu iz Beograda, održali su dvije javne tribine u Plužinama i Šavniku, kako bi mještanima i rukovodstvu tih opština, predstavili projekat za izgradnju HE Komarnica.

Strateški cilj ove investicije je rješavanje problematike iz oblasti energetike, sigurnosti snabdijevanja, stabilnosti elektroenergetskog sistema i energetske nezavisnosti države Crne Gore. Rijeka Komarnica je ekonomična za hidroenergetsko korišćenje po svim parametrima (padavine, oticaji, padovi, konfiguracija i sastav terena, nenaseljenost kanjona i sl.), a sлив rijeke Pive, predstavlja značajan hidroenergetski potencijal.

Iako je dio tog potencijala iskorisćen izgradnjom HE „Piva“, akumulaciono-pribranskog postrojenja sa kotom normalnog uspora 675 mnM, koja je u pogonu od 1976.g., nametnula se potreba, upravo iz razloga energetske nezavisnosti države, da se realizuje projekat, o kojem se govorilo i radilo još od 50-tih godina prošlog vijeka.

„Lična karta“ budućeg objekta bi izgledala ovako: HE Komarnica će biti lučno-betonska brana, visine 171 m sa kotom normalnog uspora 811 mnM; sa pripadajućom akumulacijom, ukupne zapremine 227 miliona

m³, odnosno 136 miliona m³ korisne zapremine; maksimalni neto pad 150 m; instalisani protok agregata u elektrani 130 m³, sa 2 + 1 Fransis turbine; snaga elektrane 155 MW sa ukupnom godišnjom proizvodnjom 213 GWh, što sve skupa donosi i procijenjenu vrijednost od 260 - 290 M€.

U Nacrtu Detaljnog prostornog plana se ističe da tehničko rješenje HE Komarnica, sa kotom normalnog uspora od 811 mnM, predstavlja u potpunosti prihvatljivo ekološko rješenje. Takođe, da njena izgradnja nema značajnijih negativnih uticaja po dio toka rijeke Komarnice unutra kanjona „Nevidio“, tj. uticaja koji bi ugrožavali korišćenje kanjona i njegove vrijednosti. Maksimalna kota jezera od 811 mnM neće remetiti postojeće uslove tečenja na izlazu iz kanjona Nevidio i uspor od akumulacije nema uticaj ni na prirodno tečenje rijeke Pridvorice u zoni Šavnika.

Prema riječima **Svetlane Jovanović**, rukovoditeljke radnog tima, na prostoru buduće hidroakumulacije nema objekata, domaćinstva niti infrastrukture koja bi bila potopljena njenom izgradnjom. Od benefita koje ovakav objekat može donijeti stanovništvu ove dvije opštine su najznačajniji što će se izgradnjom HE Komarnica, unaprijediti infrastruktura i stimulisati privredni razvoj; planirano je otvaranje 100 novih radnih mjeseta u samoj elektrani, dok će tokom izgradnje, u određenim periodima, biti angažovano i do 1000 ljudi.

Ivanović takođe ističe da će HE Komarnica otvoriti mogućnost za razvoj privrednih aktivnosti, posebno turističkog razvoja u neposrednom okruženju buduće hidroakumulacije (eko lodž, planinski restorani, biciklizam, konjički sportovi, plovidba jezerom, sportski ribolov, rekreacija i organizovane posjete za ljubitelje prirode), kao i mogućnost poboljšanja razvoja poljoprivrede i vodosnadbijevanja, posebno u naseljima Duži, Dubrovsko, Brezna, Bajovo polje, Pejovića, Duba, Bukovac. Ono što je posebno značajno je mogućnost saobraćajnog povezivanja preko krune brane i spajanja prostora koji su prirodno razdvojeni kanjonom.

Ivanović je naglasila da su mogućnosti razvoja ovog kraja veliki i da će zavisiti od inventivnosti ljudi koji mogu, kroz razne turističke sadržaje i prirodne atrakcije, kao što je vodopad Skakavac, sam kanjon Nevidio,

BENEFITI OD HE KOMARNICA

Intenzivniji poljoprivredni razvoj, razvoj ribljeg fonda, ribarstva i sportskog ribolova; kanjon Nevidio ostaje važna turistička atrakcija, zaštita od izuzetne važnosti vodopada Skakavac, mogućnost izgradnje kamp naselja u selu Komarnica, valorizacija Pošćenskih jezera sa okolinom, kao vrijednih staništa flore i faune, nelnovnog rezervata za programske uzgoj krupne divljači na lokalitetu Pošćenski Zavrh (razgledanje životinja i ptica, naučni turizam, foto-safari), lov na posebne namjene Dragišnica (lov), mogućnost izgradnje etno sela u zonama postojećih naselja (Brezna, Duži, Pošćenje).

AKTUELNOSTI

promovisati biznis, kroz kampove, etno sela, sportski ribolov, pješačke ture i slično.

-EPCG će HE Komarnicu raditi na potpuno ekološki način, poštujući sve zakonske propise, kazao je **Ivan Mrvaljević**, izvršni rukovodilac Direkcije za razvoj i inžinjering. On je dodao i da će buduća akumulacija dati 3-4 puta veću količinu električne energije od svih malih hidroelektrana u Crnoj Gori.

Govoreći o negativnim efektima hidroelektrane u tom području, biolog, dr **Danilo Mrdak** je kazao da je najveći, svakako, trajno gubljenje riječnog ekosistema kojeg će zamjeniti jezerski. Takođe, dio regionalnog parka, od kojih 30 m, biće pod vodom, ali neće ugroziti šumski ekosistem koji se nalazi na višim nadmorskim visinama i zbog kojih je taj dio proglašen regionalnim parkom. Postoje se i pećine koje sada postoje u kanjonu za prezimljavanje određenih vrsta, mahom šišmiša, ali se to može nadomjestiti bušenjem rupa na većim kotama, kazao je Mrdak.

-Vidra, takođe neće moći preživjeti u jezerskom eko sistemu, ali ona je otporna životinja i sigurno će naći stanište u nižim tokovima rijeke, kaže Mrdak. U vrlo detaljnoj analizi, on navodi da će takođe „malo nevolje“ donijeti buka od mašina, kamenoloma, fabrike betona, ali da su problemi

te vrste normalni i savladivi kada je ovakav projekat u pitanju.

Tokom dvije javne rasprave mještani Plužina i Šavnika podržavaju izgradnju hidrocentrale, jer smatraju da će doprinijeti razvoju opština ali i povratku stanovnika, koji godinama iseljavaju iz ovih krajeva. Ipak, pitaju, šta će dobiti izgradnjom HE?

Poseban akcenat u Plužinama daju

zapošljavanju i očekuju da će domaćilno, školovano stanovništvo imati primat u zapošljavanju. Takođe traže povezivanje sela sa krunom brane, kao i odgovarajuću infrastrukturu i pristupne puteve. Očekivanja da se izvuče drvena građa iz kanjona, prije punjenja buduće brane su, po riječima dr Mrdaka, pomalo nerealna i izuzetno skupa, zbog nepris-

EPCG I EPS ZAJEDNIČKI GRADE KOMARNICU

Buduću hidroelektranu će EPCG graditi zajedno sa EPS-om, shodno ugovoru o dugoročnoj poslovno-tehničkoj saradnji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i Elektroprivrede Srbije, potписанog još 1991. godine, o zajedničkom finansiranju i pripremi dokumentacije buduće „akumulacione hidroelektrane na području Crne Gore, a koje se nalaze u slivu rijeke Drine“, odnosno „Ugovorom EPCG i EPS o zajedničkom finansiranju realizacije prethodnih radova HE „Komarnica“, EPCG br. 8844 od 03.08.1992.g.; EPS br. 4507 od 17.08.1992.g. koji je aneksiran 4 puta, i po kojem će EPCG učestvovati sa 51% sredstava, a EPS sa 49%.

Nakon sprovedenog tenderskog postupka sa grupom ponuđača, Institut za vodoprivredu Jaroslav Černi a.d. i Energoprojekt Hidroinženjering a.d. 2018. godine, potpisani je ugovor u vrijednosti od 1.351.000,00 € (bez PDV-a) za izradu Idejnog projekta sa Studijom opravdanosti i Elaboratom o procjeni uticaja na životnu sredinu HE Komarnica. Potom je Vlade Crne Gore usvojila Nacrt Detaljnog prostornog plana za prostor višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici s Predlogom održavanja javne rasprave, a izrađena je i Strateška procjena uticaja na životnu sredinu. Inače, Strategijom razvoja energetike Crne Gore do 2030. g. i Akcionim planom 2016-2020. g. na ovom području je planirana izgradnja HE Komarnica, čime će se omogućiti značajna godišnja proizvodnja električne energije.

AKTUELNOSTI

O KOMARNICI SE PRIČALO 70-TAK GODINA...

Ideja o formiranju hidroakumulacije - prisutna još od pedesetih godina prošlog vijeka. Tako je od 1956-1959.g. Elektroprojekt Ljubljana, uradio određeni investicioni program, u kojem je razmatrana situacija čitavog postrojenja. Potom je Zajednica jugoslovenskih elektrana Beograd radila reviziju investicionog programa 1958.g., a nakon toga Elektroprojekt Ljubljana 1959.g. uradio varijantno dvostepensko rješenje. Korišćenje uzvodnog hidropotencijala rijeke Komarnice obrađeno je 1988.g.-„Elektroprojekt“ Ljubljana (Studija alternativnih rješenja profila brane).

tupačnosti terena. S druge strane, žitelje Šavnika najviše zanima vodosnabdijevanje i putevi.

-Od 50-tih godina prošlog vijeka, vapimo za valorizacijom vodenog potencijala šavničkih voda; u Šavniku padne najviše padavina, nama dođu poplave, a drugima struja i vrijeme je da se to promijeni, kazao je predsjednik opštine **Mijomir Vujačić**, dodajući da sva šavnička sela moraju biti povezana sa krunom brane te da se mora naći način kako će tih pet sela dobiti vodu.

Predstavnici Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao i projektni tim, očekuju u narednom periodu, da svi ovi prijedlozi budu, u službenoj formi, dostavljeni od strane lokalnih uprava, nakon čega će projekat ući u narednu fazu. Ono što je, sa aspekta izvođača jako važno, je ocjena da je projekat HE Komarnica-ekološki prihvatljiv! Naime, studija Regional strategy for sustainable hydropower in the Western Balkans – WBIF koja je, uz podršku Evropske unije izrađena za potrebe Investicionog fonda za Zapadni Balkan, HE Komarnicu je svrstala u red ekološki prihvatljivih projekata tj. projekata kategorisanih kao Grinfield projekti, koji se ne suočavaju sa ozbiljnim „uskim grlima“, ekološkim i socijalnim problemima.

Inače, tokom same izrade studije u obzir je uzet zakonski i regulatorni okvir koji uključuje sve relevantne direktive, konvencije i propise iz oblasti energetike, zaštite životne sredine i upravljanja vodama.

AKTUELNOSTI

REKONSTRUISANA MHE "SLAP ZETE" PUŠTENA U RAD

DUPLIRANA PROIZVODNJA STRUJE

Tatjana Knežević Perišić

Ministarka ekonomije Dragica Sekulić pustila u rad pogon mHE "Slap Zete", očekivane godišnje proizvodnje od 8.9 GWh i instalisane snage 1.88MW. Naredne godine očekuje se ponovno pokretanje turbina i u mHE "Glava Zete"

I Elektroprivreda Crne Gore i norveška kompanija NTE, nakon uspješne rekonstrukcije ovog objekta, mogu biti zadovoljni učinjenim; najprije izradom, isporukom i testiranjem, a potom montažom elektro-mašin-

ske i hidro-mehaničke opreme, kao i izradom prateće dokumentacije: glavnog, izvođačkog i projekta izvedenog stanja. Posebno zadovoljstvo pripada zajedničkoj firmi Zeta energy, kompaniji

koja gazduje ovim objektom. Njen izvršni direktor Dragan Vlahović ističe kako je i država pokazala krajnje ozbiljan i odgovoran odnos prema stranim partnerima, koji su našli svoj interes da mala hidroelektrana, izrađena davne 1952. godine, zasjaja punim sjajem:

- Ugovor za realizaciju projekta rekonstrukcije potpisana je 13.02.2018 godine, sa prvorangiranim iz tendera za isporuku kompletne elektro-mehaničke i hidromehaničke opreme mHE Glava Zete i mHE Slap Zete. Ukupna vrijednost ovog ugovora bez PDV-a, iznosi 5.745.000.00 eura - podsjeća Vlahović i dodaje da je projekt rekonstrukcije mHE Slap Zete završen krajem novembra tekuće godine.

- Ukupna investicija za realizaciju ovog projekta iznosila je 2.351.154.14 eura bez PDV-a. Vlahović dodaje da je ovaj projekt, sa ekološkog aspekta, zadovoljio sve kriterijume zaštite životne sredine, posebno u dijelu voda koje odlaze u rijeku, na što su izuzetno ponosni – dodaje on i napominje da je, u sklopu projekta rekonstrukcije, izrađena i riblja staza, kojom je potvrđena ozbiljnost u poštovanju najstozljivijih ekoloških normi.

Ministarka ekonomije Dragica Sekulić, ocjenjujući veoma značajnom ovu investiciju, koja je pokazala kako se može iskoristiti stara infrastruktura i dobiti dupla proizvodnja energije, osvrnula se i na ekološki "momenat" u izgradnji.

- Sve što se moglo iskoristiti iz evropske prakse kod izgradnje ovih objekata se iskoristilo i nema nikakvih negativnih uticaja na životnu okolinu - kazala je Sekulić.

Prema riječima Zorice Kovačević, predsjednice opštine Danilovgrad, svi ekološki standardi koji su urađeni pri rekonstrukciji, idu u prilog proglašenom Parku prirode na rijeci Zeti.

AKTUELNOSTI

Uporedni pregled proizvodnje	Slap Zete
Maksimalna ostvarena proizvodnja u periodu 2008 - 2013	4,2 GWh
Prosječna ostvarena proizvodnja u periodu 2008 - 2013	3,56 GWh
Planirana godišnja proizvodnja nakon rekonstrukcije	8,9 GWh

Uporedni pregled proizvodnje	Glava Zete
Prosječna ostvarena proizvodnja u periodu 2008 - 2013	14,6 GWh
Planirana godišnja prizvodnja nakon rekonstrukcije	20,5 GWh

- Takođe, ponosna sam i zadovoljna što je Danilovgrad dobio ovaj rekonstruisani objekat. Drago mi je da nijedan radnik nije dobio otkaz, niti je bilo tehnološkog viška, svi su zaposleni ostali ovdje da rade - kazala je Kovačević ocjenjujući da su EPCG i Zeta energy doprinijeli da strani investitori ulazu u opština i državu i da će nastaviti tu saradnju i u budućnosti.

Izvršni direktor Zeta energy Dra-

gan Vlahović ističe da će proizvodni kapaciteti mHE "Slap Zete" nakon rekonstrukcije biti povećani i to ilustruje u tabeli:

Naredne godine i mHE "Glava Zete"

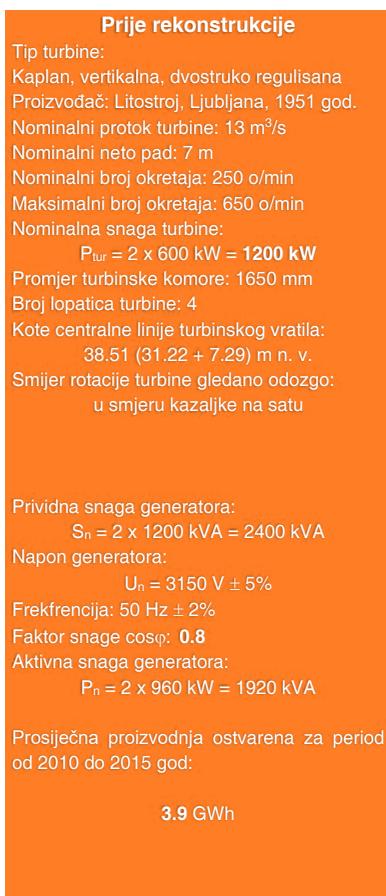
Prema riječima Vlahovića, ukupna realizacija projekta rekonstrukcije mHE "Glava Zete" je 3.393.845,86 € bez PDV-a, a završetak radova je planiran za narednu godinu. Najvažniji efekat rekonstrukcije je godišnja proizvodnja nešto više od 20 GWh električne

energije:

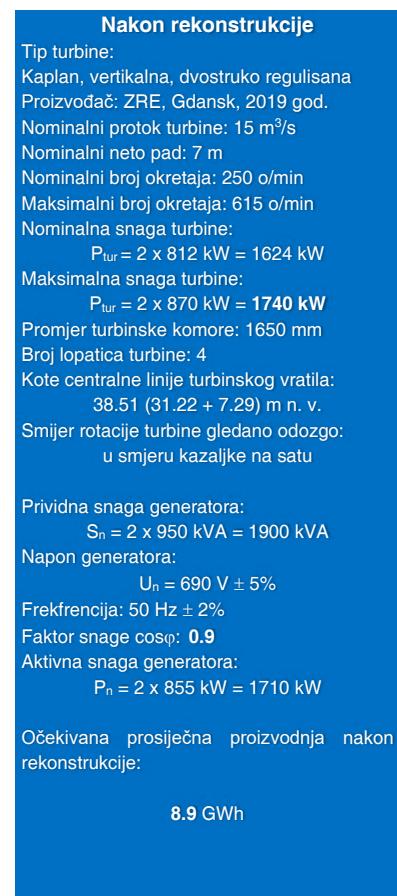
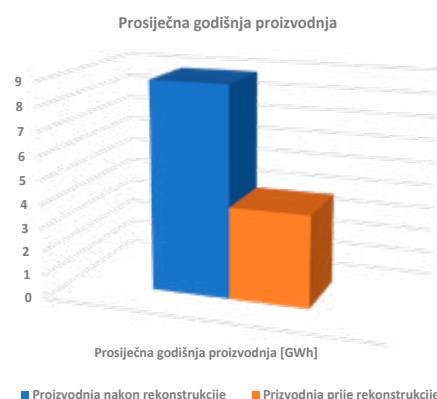
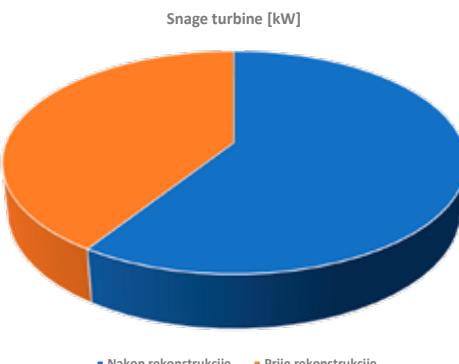
Vlahović takođe ističe zadovoljstvo što je kompanija na čijem je čelu, Zeta Energy, vodila veoma odgovornu socijalnu politiku.

- Tokom cijelog procesa nije bilo pos-tupka otpuštanja, a sva potraživanja prema zaposlenima su uredno iz-mirivana u skladu sa kolektivnim ugovorom. Broj zaposlenih je ostao nepromjenjen tako da kompanija Zeta Energy danas ima 21 zaposlen-og, kao i na početku projekta rekon-strukcije - zaključuje Vlahović za naš list.

Podsjećamo, mHE „Slap Zete“ izgrađena je 1952. godine sa instalis-anom snagom od 1,2 MW. Tri godine kasnije u pogon je puštena i „Glava Zete“ sa snagom od 4,5 MW, koja je jedina pod zemljom. Oba objekta, od 2010.godine, posluju u sastavu zajed-ničke firme EPCG i norveške NTE čiji je većinski vlasnik naša kompanija.

Prije rekonstrukcije – Nakon rekonstrukcije

SNABDIJEVANJE

AKCIJA PODIJELIMO TERET 7

PREKO 8 HILJADA POTPISANIH SPORAZUMA

epcg.com

Preko osam hiljada kupaca iz kategorije domaćinstva iskoristilo je do kraja novembra povoljnosti akcije "Podijelimo teret 7" i potpisalo sporazume o otplati duga po izuzetno povoljnim uslovima. EPCG je "Podijelimo teret 7" pokrenula u oktobru, kada je potpisano 3.316 sporazuma, dok se akciji u novembru pridružilo još 4.692 kupaca. Akcija traje do 31. decembra. Od osam hiljada domaćinstava koja su do sada iskoristila mogućnost da potpišu sporazume, skoro sedam hiljada domaćinstava je nastavilo da koristi povoljnosti, jer su nakon isticanja sporazuma potpisali nove u okviru kampanje Podijelimo teret 7, dok je preko hiljadu novih domaćinstava koja su se priključila akciji. Najviše

sporazuma potpisano je u Podgorici - preko tri hiljade, slijede Nikšić (1902), Bijelo Polje (680) i Cetinje (571).

Akcija traje do kraja decembra i još jednom pozivamo sve kupce iz kategorije "domaćinstva" koji imaju neizmirene obaveze po osnovu utrošene električne energije da iskoriste sve povoljnosti koje EPCG nudi akcijom "Podijelimo teret 7", a to su otplata prethodnog duga u fiksnim mjesечnim ratama od 20 eura, izuzeće od prinudnih metoda naplate dok se poštuje sporazum, obustava daljeg obračuna zatezne kamate.

Neophodan uslov za priključenje akciji je da su izmirena posljednja tri računa ili da postoji kumulativna uplata koja pokriva taj iznos. Akciji se

mogu priključiti i domaćinstva koja su isključena sa mreže, uz obavezu plaćanja i priključne takse u iznosu od 10 eura. Kupci koji već imaju potpisani standardni sporazum, mogu ga reprogramirati po ovom modelu, uz uslov da redovno izmiruju svoje obaveze po postojećem sporazumu. Domaćinstva za koja je već pokrenut postupak naplate putem javnih izvršitelja, imaju obavezu da plate i troškove postupka da bi se mogli priključiti akciji.

Više informacija na 19100, www.epcg.com, kao i na zvaničnoj Facebook stranici EPCG www.facebook.com/ElektroprivredaCG.

**PODIJELIMO
TERET 7**

**Elektroprivreda Crne Gore domaćinstvima nudi
OTPLATU DUGA PO NAJPOVOLJNIJIM USLOVIMA:**

Fiksna mjesечna rata 20 eura
Izuzeće od prinudnih mjera naplate
Obustava obračuna zatezne kamate

JEDINI USLOV JE DA SU PLAĆENA TRI POSLEDNJA RAČUNA

Od 1. oktobra do 31. decembra 2019. godine

Detaljne informacije: ☎ Call centar 19100 🌐 www.epcg.com 📱 ElektroprivredaCG

AKTUELNOSTI

DIREKCIJA ZA IMS I OPŠTE POSLOVE

PROJEKAT IMPLEMENTACIJE ELEKTRONSKЕ PISARNICE

Miodrag Vuković

U cilju osavremenjivanja kompletног procesa rada, efikasnosti protoka dokumentacije i akata kroz pisarnicu, kao i u svrhu bolje i efikasnije reakcije i dostave dokumenata Direkcija za IMS i opшte poslove pokrenula je za našu kompaniju veoma značajan projekat. Naime, radi se o Projektu implementacije elektronske pisarnice, a timom formiranim za ove potrebe rukovodi dipl. pravnik Dejan Gezović. Projekat implementacije Elektronske pisarnice u EPCG realizuje se uporedo sa „tradicionalnim“ protokom akata, odnosno dokumentacije kroz dostavu putem internih dostavnih knjiga, a koji će i dalje ostati u funkciji.

- Na osnovu dosadašnjih pozitivnih iskustava saradnja sa firmom „Knjaz“ nastavljena je na obostrano zadovoljstvo, a nastavljena je saradnja i sa firmom „Logate“, koja je napravila neophodnu softversku aplikaciju, koja će omogуiti efektniju i bržu internu dostavu dokumentacije i akata unutar same EPCG. Pozitivne pomake očekujemo u cijelokupnom – kaže Olga Radović, izvršni direktor Direkcije za IMS i opшte poslove.

Na ovaj način, istovremeno će po prvi put biti formirana arhivska knjiga naše kompanije u skladu sa Pravilnikom o arhivskom poslovanju.

- Veoma sam zadovoljna sa pozitivnom reakcijom tima, koji je učestvovaо u ovom projektu, a posebno zbog činjenice da je u pitanju velika promjena u načinu rada za sve korisnike arhivskog poslovanja učesnike u procesu. Koristim priliku da im se svima ovim putem zahvalim. Ovo je samo jedna u nizu aktivnosti koje doprinose i očuvanju životne sredine na šta nas obavezuje ISO 14001, za koji smo nedavno kao kompanija sertifikovani – naglašava Olga Radović.

- Elektronska pisarnica je rješenje koje Kompaniji omogуava jednostavno upravljanje papirnom i elektronskom ulazno - izlaznom dokumentacijom,

pri tome ostvarujući značajne uštede kroz automatizovano dodjeljivanje djelovodnog broja, skeniranje, održavanje i arhiviranje dokumenta, poštujući zakonske regulative o kancelarijskom i arhivskom poslovanju – ističe Dejan Gezović.

Elektronska pisarnica osigurava jednostavno i pregledno bilježenje i distribuciju primljenih i izdatih papirnih i elektronskih ulazno - izlaznih dokumenata, te na taj način olakšava posao svim njenim korisnicima. Elektronska pisarnica je optimalno rješenje, koje se u potpunosti prilagođeno zahtjevima EPCG.

- Cilj implementacije ovog sistema jeste vođenje jedinstvenog djelovodnika uz značajno skraćenje vremena potrebnog za podešavanje, obradu i isporuku zahtjeva, kao i obezbjeđenje značajnih ušteda u radu. Elektronska pisarnica predstavlja efikasan mehanizam za praćenje predmeta u svim njegovim fazama, od prijema, odborenja, realizacije do konačnog arhiviranja u papirnom i elektronskom formatu, uz bezbjednu razmjenu poruka i podataka, kao i jednostavnu integraciju sa ostalim elektronskim sistemima organizacije – naglašava Dejan Gezović

Zaposleni u pisarnici su okosnica elektronske pisarnice, a „napredni“ korisnici su prepoznati kao veza pisarnice i svih OC/FC u našoj kompaniji. Pored „naprednih“ aplikacija mogu pristupiti i drugi korisnici, po olaženjem neposrednog rukovodioca. Prvi i neposredni korak elektronske pisarnice počinju od pisarnice Društva kod kolega Sonje Popović, Duška Milovića, Snežane Bulatović i Veselinke Antunović, a protok dokumentacije i akata u sljedećem koraku ide ka „naprednim korisnicima“ u svim OC/FC, dok se pothranjivanje u elektronskoj formi završava kod korisnika dokumentacije, arhiviste. Pored niza sastanaka tima za real-

izaciju projekta, održana je i kratka obuka sa „naprednim“ korisnicima, tačnije zaposlenima koji su prepoznati kao osobe angažovane na prijemu i dostavi dokumentacije od strane svih OC/FC u našoj kompaniji, kako bi bili upoznati sa tokom i procesima implementacije Projekta elektronske pisarnice.

- Projekat implementacije elektronske pisarnice je veliki iskorak u osavremenjavanju sveukupnog poslovanja naše kompanije, koji je naša direkcija kroz inicijativu i monitoring izvršnog rukovodioca Olge Radović pokrenula u predhodnom periodu – kaže arhivist Veselin Gardasević, dipl.menadžer.

- Kancelarijsko poslovanje , odnosno upravljanje dokumentacijom je oblast od značaja za sve privredne subjekte i administraciju uopšte, a to se posebno odnosi na velike i strateški važne kompanije kao što je EPCG, koja kroz svoju djelatnost na svim nivoima poslovanja stvara registratorsku i arhivsku gradju velikog obima i značaja. Arhivska djelatnost na nivou cijele kompanije podrazumijeva cjelovit i integralan skup aktivnosti i postupaka sa registratorskom i arhivskom gradjom koje bi bile usmjerene na njeno trajno čuvanje i zaštitu a u cilju njenog korišćenja na temelju prava i interesa EPCG. U arhivistici kao pomoćnoj naučnoj disciplini postoji pravilo da ako nijesu ispunjeni potrebni uslovi i ako se poslovi iz arhivske djelatnosti ne stave u djelokrug rada arhiva onda je prosto nemoguće obezbijediti adekvatan nadzor nad dokumentima kao sastavnim djelovima arhivske građe – ističe Gardasević.

Projekat implementacije elektronske pisarnice i elektronske arhive na nivou cijele EPCG predstavlja veliki iskorak u podizanju nivoa kvaliteta kancelarijskog poslovanja u našoj kompaniji, koji će dugoročno dati

AKTUELNOSTI

KARAKTERISTIKE ELEKTRONSKЕ PISARNICE

Osnovne funkcionalne karakteristike elektronske pisarnice su:

- Centralna baza dokumentacije (akata) i informacija
- Sigurnost u čuvanju akata
- Ušteda u vremenu obrade i pronalaženju dokumenata
- Brz pristup dokumentima, bez obzira na mjesto fizičkog odlaganja
- Ovlašćeni pristup
- Višekorisnički rad
- Pun nadzor nad dokumentima (aktima)
- Zaštita od uništenja i zloupotrebe dokumenata (akata)
- Smanjenje arhivskog prostora
- Smanjenje troškova birotehničkog materijala

DODATNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH

Navedene aktivnosti su uslovile potrebu za dodatnim stručnim usavršavanjem uposlenih u ovoj oblasti rada i poslovanja. Zato je u saradnji sa ministarsvom kulture Crne Gore organizovano polaganje stručnog ispita za zvanja arhivist sa VSS i arhivski tehničar sa SSS. Polaganje stručnog ispita, sa ukupno 11 predmeta, iz oblasti arhivistike, kancelarijskog poslovanja i drugih stručnih predmeta je realizовано početkom novembra tekuće godine. Uspješnim polaganjem stručnih ispita od strane kandidata iz EPCG stvoreni su uslovi da se ova oblast poslovanja u našoj kompaniji i kadrovski obezbijedi u skladu sa važećim zakonskim propisima.

ogromne benefite, kako u internoj tako i u eksternoj komunikaciji i do-prinjeti krajnje efikasnom i brzom protoku dokumenata i informacija. Ovi procesi će svakako poboljšati us-

pjesan rad naše kompanije u savremenim i sve zahtjevnijim uslovima poslovanja .

AKTUELNOSTI

MIŠLJENJA POJEDINIH „NAPREDNIH“ KORISNIKA

Svetlana Stevović, poslovni sekretar:

Značaj uvođenja elektronske arhive dio zaposlenih mogao je uočiti već u toku same obuke, koju su kao tzv. napredni korisnici prošli. Elektronska arhiva kao platforma pokazuje značajan broj prednosti, koje će se odraziti i na sam način funkcionisanja i rada zaposlenih. Tipski pohranjena dokumenta, napredna pretraga koja omogućuje da određenom dokumentu pristupite po više zadatih kriterijuma jesu odlike koje ukazuju na uštedu vremena koja je u toku procesuiranja određenih zadataka i više nego dobrodošla. Takođe, činjenica da dokumenta pohranjujete elektronski, ukazuje na znatno brži i lakši način distribucije dokumenata između korisnika. Istakla bih i ekološku stranu ovakve inicijative, jer će upotreba papira koji se ranije koristio za umnožavanje dokumentacije sada biti znatno smanjena.

Nina Nikolić, referent za logistiku i izvještavanje

Uvođenjem Alfresco DMS programa značajno se unaprijeđuje i olakšava svakodnevno poslovanje.

Tradicionalne arhive postaju glomazne, što za posljedicu ima otežano pronalaženje materijala. Program elektronske arhive, kao aplikaciono programsko rješenje, omogućava svim korisnicima da u svakom trenutku imaju cijelokupnu arhivu koju mogu koristiti u skladu sa pravima pristupa određenom materijalu, jer pruža usluge digitalnog arhiviranja poslovne dokumentacije, kao i usluge monitoringa, održavanja i obezbjeđivanja istih, primjenom najsavremenijih tehnologija i metoda.

Amela Bećović, FC Proizvodnja

Zadovoljna sam što je pojednostavljenje upravljanje arhivskom dokumentacijom, čime je i interna komunikacija značajno olakšana. Na ovaj način se takođe podiže nivo bezbjednosti i eliminiše potreba za bilo kakvim fizičkim prostorom. To smatram kao vrlo pouzdano i efikasno rješenje u smislu centralizacije podataka, pristupa, pregleda i pretraživanja tih podataka. Ovaj projekat doprinosi i efikasnijoj mobilnosti informacija tokom samog procesa poslovanja unutar društva.

Lidija Bošković, referent za ekonomске poslove

Budući da sam u Direkciji za IMS i opšte poslove na radnom mjestu koje obavljam prepoznata kao napredni korisnik u protoku dokumentacije, uvođenjem i implementacijom elektronske pisarnice, rukovodilac Nadležni rukovodioci u svim FC/OC, moći će mnogo prije dostavljanja dokumentacije putem interne dostavne knjige, biti upoznati sa sadržinom iste a samim tim će i realizacija takve dokumentacije na dalji postupak biti brža i sigurnija. Činjenica sigurnosti i brzine protoka dokumentacije je prednost koja je u pojedinim segmentima poslovanja veoma bitna i odlučujuća.

Svetlana Stevović

Nina Nikolić

Amela Bećović

Lidija Bošković

Dome moj

Birajte sigurnost.
Jednostavno.

- Brzo i jednostavno zaključivanje osiguranja
- Efikasno rješavanje šteta
- Najšira pokrića uz povoljne uslove na jednoj polisi

Sve će biti u redu

lovćen

lo.co.me

CEDIS

DRUGO DRŽAVNO TAKMIČENJE "ENERGIJA U ŽICI"

NAJBOLJI PODGORIČANI

www.cedis.me

Prvo mjesto na Državnom takmičenju učenika crnogorskih srednjih škola iz oblasti elektrotehnike „ENERGIJA U ŽICI“ i novčanu nagradu u iznosu od 750 eura, osvojio je tim iz Srednje elektrotehničke škole „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice.

Znanje i vještine odmjeravali su tročlani timovi iz šest obrazovno-vaspitnih ustanova koje u svom profilu imaju zanimanja iz oblasti elektrotehnike (Srednja stručna škola iz Berana, Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice, Srednja mješovita škola „Mladost“ iz Tivta, Srednja stručna škola iz Nikšića, Srednja elektro-ekonomska škola iz Bijelog Polja i Srednja stručna škola – Pljevlja).

– Naši profesori su nam maksimalno povećeni, tako da kad se predano radi mora doći i rezultat. Pripremili smo se, naročito poslednjih 20 dana u saradnji sa našim profesorom Vladimirom Kitaljevićem. Ovo je za nas idealna prilika za sticanje novih poznanstava i novih radnih iskustava – istakao je Matija Bulatović iz prvo-plasiranog tima.

Drugo mjesto i novčana nagrada u iznosu od 600 eura pripala je ekipi Srednje stručne škole iz Berana, dok

je treće mjesto i 450 eura osvojio tim iz Srednje stručne škole iz Nikšića. Nagrada za najboljeg pojedinka, u iznosu od 250 eura pripala je Matiji Bulatoviću, dok je nagradu za najbolju školu i lap top dobila Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ iz Podgorice. Obvezljive su i nagrade, u iznosu od 250 eura, za mentore pobjedničkih ekipa.

– Ova takmičenja nama dosta znače da vidimo koji su nam dometi, kao i da se upoznamo sa našim vršnjacima iz drugih gradova – kazao je Ilija Dobrašinović, učenik Srednje stručne škole iz Berana.

Mentor drugoplasirane ekipe iz Berana, Nehruđin Šahman, istakao je da nije važan plasman već učešće i druženje, i dodao da je ovogodišnje takmičenje na još višem nivou u odnosu na prethodno, što mu je draga, naročito zbog djece i srednjeg stručnog obrazovanja.

Teorijski dio takmičenja obuhvatao je provjeru znanja iz elektrostatike, vremenski stalnih električnih struja, električnih kola naizmjenične struje i ostalih relevantnih oblasti. Dio takmičenja rezervisan za praktičnu primjenu znanja odnosio se na oblast električnih instalacija i osvjetljenja,

odnosno na izbor odgovarajućih elemenata radi izvođenja kvalitetnih električnih instalacija.

Takmičarska znanja i vještine ocjenjivao je tročlani stručni žiri u sastavu: mr Vladan Durković sa Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici, Slobodan Kovačević, šef Centra za lokalno upravljanje mrežom u CEDIS – u i Sandra Brkanović iz Centra za stručno obrazovanje.

Takmičenje „ENERGIJA U ŽICI“ organizuju Crnogorski elektrodistributivni sistem i Udruženje nastavnika elektrotehnike Crne Gore (UPECG). Događaj su podržali ministarstva prosvjete i ekonomije, Elektrotehnički fakultet i Centar za stručno obrazovanje.

– CEDIS je kompanija koja iznad svega cijeni znanje. „Energija u žici“ od ove godine ima status državnog takmičenja, a veliko interesovanje među srednjoškolcima nam dodatno potvrđuje da smo na pravom putu. Organizovanjem takmičenja želimo da povežemo obrazovne institucije i zanimanja koja su CEDIS-u potrebna za obavljanje osnovne djelatnosti. Bilo bi nam draga da i neko od vas upravo izabere CEDIS za mjesto gdje će započeti i razvijati svoju karijeru – istakla je Marija Jovović, šefica Službe za korporativne komunikacije CEDIS-a.

Takmičenje je otvorio Miodrag Čanović predsjednik Odbora direktora CEDIS – a, koji je istakao da je „Energija u žici“ odličan primjer produktivnog funkcionisanja privrede i obrazovnog sektora i dodao:

– Moramo biti odgovorni prema budućnosti i stvoriti joj šanse za prosperitetan razvoj koji će na svojim leđima nositi upravo vi. Vi ste budućnost i naše kompanije i daljeg razvoja distributivnog sistema. Iskoristite svaku šansu da se obučite i nadogradite svoje znanje koje je vaša neprocjenjiva vrijednost.

RUDNIK UGLJA PLJEVLJA

SEKTOR ZA RAZVOJ I INVESTICIJE

PROJEKAT MOKROG OTPRAŠIVANJA DTO SISTEMA

Glas Rudara

Shodno Dopunskom Rudarskom Projektu (DRP) eksploatacije uglja na površinskom kopu „Potrlica“ – Pljevlja za period 2015 – 2019. godine, predviđen je prestanak odlaganja otkrivke na spoljašnje odlagalište „Jagnjilo“ i početak odlaganje iste na unutrašnjem odlagalištu PK „Potrlica“, značajnim dijelom uz pomoć izmiještenog DTO Sistema. Od 1989. godine pa do 06. avgusta 2017. godine, kada je sistem prestao sa radom na spoljašnjem odlagalištu „Jagnjilo“, odloženo je nešto preko 49 miliona m³ čvrste mase otkrivke.

U međuvremenu, shodno Glavnom projektu izmiještanja DTO Sistema koji je uradio Institut za ruderstvo i metalurgiju Bor i koji je 05.maja 2017. godine dobio Revizionu klauzulu od strane Ministarstva ekonomije, raspisani je tender za izbor izvođača radova za izmiještanje sistema sa spoljašnjeg odlagališta „Jagnjilo“ čije su završne konture na nadmorskoj visini od oko 1.070 metara na unutrašnje odlagalište, čije su početne kote predviđene za rad DTO sistema, na visini od oko 750 mnv.

Tender je raspisan u VI partija nakon čega su izabrane četiri renomirane firme sa kojima su 30. marta 2018. godine sklopljeni ugovori za Izvođenje radova na ukupan iznos od 1.909.355,52 eura.

Prema riječima koordinatora za nove tehnologije u Sektoru za razvoj i investicije mr Avda Ajanovića, imajući u vidu obim investicije, složenost projekta i izazove sa kojima smo se suočili u toku realizacije, radilo se o jednom od najvećih i najsloženijih projekata koje je Rudnik uglja do sada realizovao.

Značajan dio radova, urađen je i sopstvenim snagama i sredstvima, tako da vrijednost investicije prelazi 2 miliona eura.

- Jedna od partija (partija V) u okviru projekta Izmještanja DTO sistema je

„Mokro odprašivanje DTO sistema“ za koju je ugovor potpisana sa firmom „Tehnopetrol“ doo Tuzla, na iznos od 135.434,00 eura - kazao je Ajanović, dodajući da su radovi na ovom dijelu projekta mogli biti pokrenuti nakon završetka svih radova na izmiještanju sistema i njegovom probnom puštanju u rad.

- Tako smo i radove na sistemu mokrog odprašivanja otvorili 05.septembra 2019. godine. Radi se o jednom izuzetno značajnom segmentu projekta koji će veoma pozitivno uticati na stanje životne sredine i na poboljšanje uslova rada zaposlenih, prije svega onih koji su direktno angažovani na DTO sistemu. Samim projektom odprašivanja je predviđeno nekoliko segmetara, prije svega zahvatljene vode sa rijeke Čehotine iza skretne brane u Durutovićima plovećom pumpom u količini od 120 m³/h, zatim transport vode potisnim cjevovodom Ø 160 mm od PEHD ukopanim u zemlju do lokacije u blizini drobiličnog postrojenja DTO sistema, potom izgradnju objekta i montažu opreme kompresorskog postrojenja za obezbijeđenje komprimovanog vazduha za potrebe stvaranja smješte vode i vazduha pod pritiskom, kao i montažu opreme i instalacija za obranje prašine drobiličnog postrojenja, odlagača, skretne trake i presipnih mesta i električno napajanje i komandovanje svim elementima ovog sistema - objasnio je Ajanović.

Rudnik uglja je u okviru pripremljenih aktivnosti za realizaciju projekta mokrog odprašivanja uradio značajne aktivnosti za dobijanje koncesija za korišćenje tehničke vode sa rijeke Čehotine za potrebe rada ovog sistema.

- Pripremljene su sve neophodne podloge i 15.februara 2018. Godine, poslat zahtjev Upravi za vode Crne Gore za uvrštavanje u plan za davanje koncesija i izradu koncesionog

akta. Koncesioni akt shodno Rješenju, urađen je od strane Uprave za vode i nakon javne rasprave poslat Vladimiroviću na odobravanje, koja je na sjednici od 10. oktobra 2019. godine odobrila predloženi koncesioni akt sa nacrtom ugovora o koncesiji koji će u konačnom omogućiti preuzimanje tehničke vode u količinama i u svemu prema usvojenim projektnim rješenjima - istakao je Ajanović.

Realizacija projekta mokrog odprašivanja je u završnoj fazi, a kako je naveo Ajanović trenutno se izvode radovi na sistemu el. napajanja, daljinskog komandovanja i upravljanja koji će biti završeni u narednih nekoliko dana nakon čega će uslijediti probno puštanje u rad sistema.

- Puni, operativni rad ovog sistema se očekuje početkom naredne godine i obezbijediće značajno poboljšanje stanja kvaliteta vazduha na prostoru unutrašnjeg odlagališta Rudnika uglja Pljevlja. Radi se o prvom ovakvom sistemu instaliranom u Pljevljima koji će uz već kontinuirani rad taložnika za otpadne vode značajno uticati na poboljšanje stanja životne sredine Pljevalja - zaključio je Ajanović.

Elementi Sistema mokrog odprašivanja
drobilice DTO sistema

- Besplatna kontrola vida
- Akcijske cijene i kupovina na rate
- Veliki izbor dioptrijskih i sunčanih naočara najpoznatijih svjetskih brendova
- Sve vrste dioptrijskih sočiva vrhunskog kvaliteta
- Sve vrste kontaktnih sočiva

- Sunčane naočare sa dioptrijom
- Kompletna usluga odmah, uz najsavremenije uređaje
- Stručno osoblje i profesionalni savjeti pri kupovini
- Garancija i sertifikat na sve proizvode
- Savršen odnos cijene i kvaliteta

Ray-Ban
GENUINE SINCE 1937

CLUBROUND
A NEW STYLE HAS TAKEN SHAPE

prepustite nama brigu o vašim očima!

Podgorica
The Capital Plaza
+382 20 671 106
tcp@optotim.me

Zgrada Maksim
+382 20 228 336
podgorica@optotim.me

Budva
SC TQ Plaza
+382 78 11 99 22
optikabudva@optotim.me

Kotor
SC Kamelija
+382 32 520 433
kotor@optotim.me

Bar
Centar Nova
poslovna zgrada
+382 30 308 061
bar@optotim.me

www.optotim.me

AKTUELNOSTI

VJETROELEKTRANA NA MOŽURI PUŠTENA U RAD

PROJEKAT VRIJEDAN 90 MILIONA

Ministarka ekonomije *Dragica Sekulić* i njen malteški kolega *Džo Mici* pustili su nedavno u rad vjetroelektranu Možura i ocijenili da ovaj čin nagovještava tješnju saradnju dvije zemlje. VE ima snagu 46 MW i vrijedna je 90 miliona eura, saopšteno je iz Vlade.

- Činjenica da je državna energetska kompanija iz članice EU prepoznala potencijal projekta, ocjenjujući Crnu Goru kao atraktivnu i pouzdanu investicionu destinaciju, najbolja su potvrda ambijenta koji smo kreirali. Kada tradicionalno oprezni investitori dođu u Crnu Goru, druga promocija skoro da nije ni potrebna - kazala je Sekulić.

Mici je podsjetio da je izgradnja ovog mega projekta trajala tri godine, a obuhvata 8,5 km novoizgrađenih puteva i 23 vjetrogeneratora.

- Ovaj projekt nas je spojio, približio je naše zemlje koje su slične i u broju stanovnika i po rastu BDP-a, odnosno

nastojanju vlada Malte i Crne Gore da budu uspješne - rekao je Mici.

Oba ministra istakla su poseban značaj činjenice da je riječ o zelenoj energiji. Sekulić je rekla da je Možura potvrda daje dalji razvoj u pravcu zelene energije moguć i zapravo najzgodniji.

- U danima kada crnogorska energetika po drugi put u istoj godini potvrđuje da je sposobna da svu svoju potrošnju zadovolji proizvodnjom energije bez emisija gasova sa efektom staklene bašte, vjetroelektrana Možura nam uliva dodatni optimizam. Za crnogorskiju energetiku i ekonomiju uopšte posebno je važno da je, poslije višegodišnje stagnacije, projekat dobio na ubrzaju i u kratkom roku završen uključenjem malteške Enemalta - naglasila je Sekulić i poželjela investitorima uspješan rad i dobar vjetar. Ovu investiciju realizuju malteške kompanije Enemalta i Malta

Montenegro Wind Park.

VE će godišnje proizvoditi 120 gigavatsati energije, supstituišući uvoz vrijedan šest miliona eura. Zahvaljujući izmjenama uredbe podsticanja obnovljivih izvora iz maja ulazak ove VE upogon neće negativno uticati na račune potrošača saopšteno je iz Vlade. Ugovorom o dugoročnom zakupu zemljišta je precizirano da će VE preći u vlasništvo države 2035. godine.

Država je prvo bitno ugovorila izgradnju VE na Možuri sa konzorcijumom španske kompanije Fersa Energias Renovables i podgoričke firme „Čelebić, a 2015. dala saglasnost na prenos ugovora o zakupu zemljišta i izgradnju VE malteškim firmama. Puštanju u rad VE Možura prisustvovali su i premijeri Crne Gore i Malte *Duško Marković* i *Džozef Muskat*.

AKTUELNOSTI

PODGORIČKA KOMPANIJA WORLD VISION CORP GRADIĆE ELEKTRANE NA KINETIČKI POGON

NAJJEFTINIJA I NAJZELENIJA ENERGIJA

Miodrag Vuković.....

Sreten Đuretić

Podgorička kompanija World vision corp (WVC) namjerava da u Crnoj Gori izgradi prve elektrane na kinetički pogon. Jedan od osnivača i svestrana raspolaže tehnologijom, a sa drugim sposobnim strateškim partnerom kineskom državnom kompanijom China Rainbow International Investment (CRIIC), spremnom da u Crnoj Gori investira i u elektrane snage veće od 100 megavati (MW). Đuretić je saopštio da kinetička energija najjeftinija i najzelenija energija, kao i da će ta kompanija predložiti Vladi da ovi energetski objekti na kinetički pogon uđu u zakon o zelenoj energiji.

Đuretić je naveo da je kompanija World vision corp u saradnji sa svojim strateškim partnerom za Evropu kineskom kompanijom CRIIC, već više od četiri godine pratila razvoj projekta takozvane kinetičke energije nemačko-švajcarskog holdinga Save the Planet, i sada je nosilac projekta, a uskoro i licencirana partner za teritoriju Crne Gore i Srbije.

- Kada je to sve počelo, malobrojni su oni koju su bili spremni da se izbore

sa svim predrasudama i realnim prekrama koje su prije svega dolazile od interesnih grupa kojima nije bilo pogodno da se ova najzelenija i najjeftinija energija utemelji na tržištu u vijek neohodne i deficitarne energetike. Razlog je veoma jasan i leži u velikoj isplativosti ove tehnologije u odnosu na sve ostale – kazao je Đuretić.

Prema njegovim riječima vrijeme povrata te investicije je monoga brže nego u slučajevima elektrana na druge vidove energije.

- Cijena proizvodnje je u periodu otplate investicije manja od tri euro centa za jedan kW, sa vremenom otplate investicije od svega nešto više od četiri godine – rekao je Đuretić.

On je naglasio da ovi projekti i tehnologija ne zahtjevaju nikakve koncesije, niti subvencije za zelenu energiju.

- Za ovu elektranu nijesu potrebne nikakve koncesije, ni vjetra ni vode, što mora biti veoma primamljivo u aktuelnom trenutku gdje je problem sa malim i velikim hidroelektrama očigledan, posebno u kontekstu zaštite i uticaja na okolinu, a problem sa vjetrolektranama nadolazeći – istakao je Đuretić.

On je naveo da zbog prirode tehnologije koja je zaštićena i patentirana, ovakva postrojenja ne zahtjevaju velike površine.

- Za postrojenje od 50 MW dovoljno je desetak hektara površine i manje, dok je za postrojenje od pet MW, neophodno svega 1.000 metara kvadratnih i može biti locirano u bilo kom dijelu grada ili države, bez ikakvog uticaja na okolinu – saopštio je Đuretić.

On je napomenuo da se pri radu elektrana na kinetički pogon ne koristi sagorijevanje, niti emisija bilo kakvih gasova uključujući ugljen-dioksid, a da je čak i buka na dozvoljenom nivou.

- Ovakvo postrojenje koje je nezavisno od bilo kakvog spoljnog resursa radi 365 dana godišnje, 24 sata dnevno, sedam dana u sedmici – kazao je Đuretić. Prema njegovim riječima to praktično znači da postrojenje od pet MW godišnje proizvede 43,2 GW električne energije što, kako kaže, pokazuje dominaciju te vrste proizvodnje električne energije u odnosu na druge vrste elektrana.

- Ovakve fabrike struje, osim što mogu biti dio postojećeg elektro sistema i mreže, mogu biti izvor i nosilac zatvorenog elektro sistema, što može biti posebno interesantno za energetsку nezavisnost pojedinih gradova ili regiona. S obzirom na to da ove elektrane rade neprekidno 365 dana u godini ovo je jedinstven način da se obezbjedi sigurna energetska nezavisnost ovako targetiranog sistema – istakao je Đuretić.

On je napomenuo da postoji mogućnost da se ovakva elektrana koristi u zatvorenom sistemu za neki veći industrijski pogon ili čak industrijsku ili carinsku zonu, gdje bi onda opština uz ostalu infrastrukturu imala i energetski kapacitet za potpuno zakruženu cjelinu u smislu funkcionalnosti.

- Ovakva energetska postrojenje mogu biti interesantna i za industrijske sisteme tipa eventualno buduće cementare u Pljevljima, gdje je već veoma izražen problem sa zagađenjem okoline – dodaо je Đuretić.

On je naglasio da kompanija World vision corp neće imati problem da finansira izgradnju elektrana na kinetički pogon, sa obzirom da im je strateški partner kineska državna kompanija CRIIC.

- Ono što je najveća podrška ovom projektu ali i našoj kompaniji je namjera naših strateških partnera kineskog CRIIC-a, da finansiraju projekte

AKTUELNOSTI

PROIZVODNJA STRUJE NA PRINCIPU ZEMLJINE TEŽE

Elektrane na kinetički pogon rade i proizvode električnu energiju na principu zemljine teže. Ove elektrane koriste vazduh i vodu u zatvorenom sistemu u rezervoarima koji se nalaze u zemlji na dubini od 25 metara, dok se generatori nalaze na površini. Električnu energiju te elektrane proizvode uz pomoć kretanja rezervoara, koji se naizmjenično puni i prazne određenom količinom vode, što znači da se struja proizvodi gibanjem vode u zatvorenom sistemu.

preko naše kompanije u implementaciji ove tehnologije, bez ograničenja kapaciteta (snage elektrana i preko 100 MW) i na svakoj lokaciji za koju dobijemo saglasnost države domaćina – istakao je Đuretić.

On je poručio da država pri realizaciji ovih projekata neće biti opterećena po pitanju finansijskih garancija. On je dodao da će prije izgradnje elektrana na kinetički pogon biti potrebno osvariti privatno-javno partnerstvo sa državom ili zainteresovanim opština-ma.

- Pored tehnologije mi imamo i finansijska sredstva za razvoj projekta , tako da zainteresovani partner sa strane države ili opštine ima obavezu da garantuje samo dobijanje svih saglasnosti i priključenje na mrežu, kao i zemljište potrebno za izgradnju sa potrebnom infrastrukturom. Procentualno uloženom se pravi privatno-javno partnerstvo, između nominovanog državnog ili gradskog fonda ili agencije i naše kompanije – objasnio je Đuretić.

On je naveo da je ova kompanija obavila razgovore sa predstavnicima Privredne komore, te da će zajedno sa ovom poslovnom asocijacijom predložiti da kinetička energija, odnosno elektrane na taj pogon uđu u zakon o zelenoj energiji, što bi bio osnov da bude tako i zakonski klasifikovana.

- U dobroj saradnji sa vladinim i

lokalnim institucijama mi se nadamo da ćemo dobiti otvoren put da implementiramo i tehnologiju i kapital bez posebnih garancija i zaduženja koja bi opterećivala budžet. Ovo bi nara-

vno mogao biti i pokretač za razvoj industrije na apsolutno zelenoj osnovi što bi bio najveći doprinos Crnoj Gori kao ekološkoj državi – zaključio je Đuretić.

OD 2015. U HRVATSKOJ SE TRETIRA KAO ZELENA ENERGIJA

Đuretić je istakao da je ova tehnologija patentirana i zaštićena i dodao da kompanija World vision corp dobila sertifikate TUV i DEKRA. -U Hrvatskoj je ova tehnologija uvrštena u zakon i od 2015. godine je dobila status zelene energije- rekao je Đuretić. Prema njegovim riječima i u Meksiku je ova vrsta proizvodnje struje uvrštena u zakon, a urađena je fizibiliti studija za izradu velikog postrojenja – elektrane na kinetički pogon. -UTajlandu postoji postrojenje na kinetičku energiju, koje radi i ujedno služi kao pokazni centar. Proizvođači automobila u Njemačkoj su u pregovorima za korišćenje ove tehnologije – saopšto je Đuretić i dodao da je i crnogorsko Ministarstvo ekonomije 2016. godine poslalo pismo podrške za ovakvu vrstu projekata.

POVODI

KORPORATIVNI LIST „ELEKTROPRIVREDA“ - ČETIRI DECENJE POSTOJANJA

JUBILEJ ZA PONOS I POŠTOVANJE

Mitar Vučković

Radno i bez pompe protekla je još jedna jubilarna godina lista „Elektroprivreda“ i, ništa manje, korporativnog novinarstva u Crnoj Gori. Nepotrebno je podsjećati da je časopis naše kompanije jedno od prvih informativnih glasila u crnogorskoj privredi koji punih četrdeset godina, u kontinuitetu, bilježi sva dešavanja i važne događaje ne samo u EPCG, nego i energetskom sektoru naše zemlje u cijelini. Uz časopis Privredne komore, „Elektroprivreda“ je jedini

korporativni list u Crnoj Gori koji je uspio da „preživi“, prilagodi se promjenama i ostane važan segment korporativnih komunikacija u nacionalnoj elektro-energetskoj kompaniji. Analitičari medija bi rekli: Što nije objavljeno, nije se ni dogodilo, a toliko važna misija povjerena listu „Elektroprivreda“ od samog početka, aktualna je i danas. I bez obzira na ekspanziju i sve veću ulogu interneta, društvenih mreža i savremenih alata komunikacije, uticaj lista ne blijedi.

Kao i te 1979. godine kada se, u vrijeme realizacije strateških projekata u energetskom sektoru, nametnula potreba da korporativni Bilten preraste u informativni časopis radnih ljudi Elektroprivrede Crne Gore i danas smo pred ozbilnjim investicionim ciklusom koji će, u dobroj mjeri, doprinijeti boljoj valorizaciji ogromnog energetskog potencijala naše zemlje. Tada su nastajali veliki sistemi poput HE „Piva“ i TE „Pljevlja“, povećavana snaga „Perućice“, gradio se 400 kilovoltни prenosni sistem tzv. durmitorski prsten, razvijala elektro mreža, a crnogorska energetika krupnim koracima hrlila naprijed trasirajući put ukupnog ekonomskog i društvenog razvoja Crne Gore. A, danas aktuelna je izgradnja hidroenergetskih kapaciteta na Komarnici i donjem toku rijeke Pive, Morači te ozbiljnija valorizacija energetskih potencijala u oblasti obnovljivih izvora energije, posebno sunca i vjetra, ali i energetskih potencijala termoenergetskog kompleksa RUP-TEP kroz realizaciju projekata-ekološke rekonstrukcije TE „Pljevlja“ i rekultivaciju deponije šljake i pepela na Maljevcu. Aktuelna je i rekonstrukcija i modernizacija postojećih hidroenergetskih kapaciteta. Svi ovi projekti u narednih deset godina „teški“ su oko 700 miliona eura, a list „Elektroprivreda“ i dalje ostaje vjerni hroničar energetskih zbivanja, na zadovoljstvo interne, ali i sve više i spoljne javnosti, stručne i laičke, u Crnoj Gori. O odgovornosti, stručnosti i profesionalnoj etici svih koji su tokom proteklih četiri decenije utkali sebe u naš list, ali i onih koji i dalje ispisuju stranice korporativnog novinarstva i odnosa sa javnošću u našoj kompaniji najbolje govori obimna arhiva lista, koja je prava riznica podataka i pouzdani svjedok događaja.

I da ne zaboravim. Časopis „Elektroprivreda“ u kontinuitetu izlazi

CRNA GORA

GRADNJA VJETROELEKTRANE NA BRAJIĆIMA POČINJE SLJEDEĆEG LJETA

Izgradnja vjetroelektrane na Brajićima počće u junu-julu iduće godine, kazao je Golub Senić, izvršni direktor firme Vjetroelektrana Budva, koja sa njemačkom kompanijom WPD čini konzorcijum zadužen za izgradnju novog energetskog objekta između Bara i Budve.

Konzorcijum WPD Brajići je, kako je utvrdila Tenderska komisija, jedini dostavio formalno ispravnu i tehnički prihvatljivu ponudu i za izgradnju vjetroparka ponudio 101,3 miliona eura.

Rok za završetak vjetroelektrane na Brajićima i početak proizvodnje struje je, kako je dodao, tri godine od dana

potpisivanja ugovora sa Vladom.

- Nećemo čekati tri godine, već ćemo se truditi da projekat završimo što prije. Spremni smo da sjutra počnemo radove, ali moramo završiti zakonsku regulativu koja podrazumijeva dobijanje građevinske dozvole i ostalih saglasnosti koje su neophodne da bi mogli da krenemo sa građevinskim radovima - istakao je Senić.

Izvršni direktor podgoričke kompanije navodi da je idejni projekat u izradi, nakon čijeg završetka će konzorcijum objaviti tender za izvođača rada. Projektom izgradnje elektrane je predviđeno i 22 miliona eura učešća domaćih kompanija.

Konzorcijum je za izgradnju vjetroelektrane ponudio 235.462 kvadrata, od čega je, kako Senić navodi, oko 20.000 kvadrata u privatnom vlasništvu. On navodi da danom potpisivanja ugovora sa Ministarstvom, moraju da rješe imovinski odnos sa privatnicima.

On je naveo da će u projekat biti uključeno više od 200 ljudi, te da će kon-

zorcijum državi uplatiti 16,5 miliona eura za 30 godina zakupa zemljišta, odnosno oko 550.000 na godišnjem nivou.

Prema njegovim riječima, budućnost proizvodnje struje je u čistoj energiji i Crna Gora ima kapaciteta da zadovolji svoje potrebe.

POD NAPONOM DALEKOVOD LASTVA - ČEVO

Crnogorski elektroprenosni sistem saopštio je da je 3. decembra stavio prvi put pod napon 400 kV dalekovod Lastva - Čevo radi pogonskih i funkcionalnih testiranja. Testiranje je trajalo sat.

-I zgradnja dalekovoda Lastva - Čevo, koji predstavlja veliki korak ka modernizaciji prenosne mreže, podrazumijeva

realizaciju dva 400 kV dalekovoda, od kojih je prvi u pogonu nekoliko mjeseci, čime su trafostanica Lastva i energestki kabal povezani na EES Crne Gore - navodi se u saopštenju.

Vrijednost trafostanice Lastva i dalekovoda do Ceva je 60 miliona eura, dok kupna vrijednost projekta sa izgradnjom dalekovoda od Čeva do Pljevalja, iznosi 106 miliona eura. Ovaj dalekovod je dio Trans-balkanskog koridora kroz Crnu Goru i dio je projekta elektro-energetskog povezivanja Crne Gore i Italije putem podmorskog kabla. Ukupna vrijednost čitavog ovog pro-

jekta je oko milijardu eura. Crnogorski i italijanski predsjednici Milo Đukanović i Serđo Matarelas u 15. novembra pustili u rad podmorski energetski kabl između Crne Gore i Italije.

RADOVI NA DALEKOVODU SLAP ZETE

Crnogorski elektrodistributivni sistem (CEDIS) do kraja godine završiće radove na dalekovodu Slap Zete u Danilovgradu, saopšteno je Dnevnim novinama u kompaniji.

Glavni inženjer za nadzemne vodove Regiona 2 Ranko Šaranović ukazao

je da se sa dalekovoda Slap Zete napaja više od 1.000 korisnika, te da je planirana vrijednost radova oko 1,6 miliona eura.

- Radovi na dalekovodu počeli su 14. oktobra ove godine. Prema dinamičkom planu, rok za završetak radova i na pripadajućim trafostanicama i niskonaponskim mrežama je kraj godine - naveo je Šaranović, dodajući da se trenutno izvode građevinski radovi na zamjeni dotrajalih stubova, ugradnji novih drvenih, AB i čelično

rešetkastih stubova, te da aktivnosti na Slapu Zete, dugom 45 kilometara, teku po planu.

Slap Zete se napaja strujom iz trafostanice 35/10 kilovolti Danilovgrad, ima 35 trafostanica od 10/0,4 kilovolti i 569 dalekovodnih stubova. Od tog broja, kako je naveo Šaranović, revitalizovaće se 26 stubnih trafostanica i zamijeniti 379 stubova. Predmet revitalizacije je i 12 niskonaponskih mreža koje pripadaju Slapu i sa kojih se napaja 261 potrošač.

REGION

SLEDECÁ DECE NIJA KLJUČNA ZA ENERGETSKI SEKTOR U REGIONU JIE

Definisanje energetskog miksa u skladu sa Pariskim sporazumom stvriće bi dodatnih 485 milijardi dolara kumulativnog BDP-a između 2019. i 2050. godine u regionu Jugoistočne Evrope (JIE), otkriva izveštaj Međunarodne agencije za obnovljivu energiju (IRENA). Region posjeduje značajan

potencijal za razvoj obnovljive energije i poboljšanje energetske efikasnosti, a da bi ga iskoristio i u potpunosti sproveo energetsku tranziciju, mora da postavi nove ciljeve, obezbijedi održivo ulaganje u tehnologije za OIE, razvije modernu industriju biomase i usvoji politike koje imaju holistički pristup, savjetuje IRENA.

U izveštaju Analiza tržišta obnovljivih izvora energije – Jugoistočna Evropa su obuhvaćene države članice EU Bugarska, Hrvatska, Rumunija i Slovenija, kao i ugovorne članice Energetske zajednice Albanija, Bos-

na i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Moldavija, Sjeverna Makedonija i Srbija.

balkangreenenergynews.com

KINA ĆE GRADITI TRI HIDROELEKTRANE U RS ZA STO MILIONA EURA

Predsjednik Vlade Republike Srpske Radovan Višković je sklopio inicijalni sporazum o instalisanju tri hidroelektrane na Bistrici ukupne snage 45 megavata. Zadatak je preuzeo Avik (AVIC-ENG – China National Aero-technology International Engineering Corp.), u čije ime je dokument potpisao predsjednik uprave Suo Šuhe. Projekat Bistrica je vri-

jedan sto miliona eura. Slijedi izrada studije izvodljivosti, nakon koje će nadležni tražiti kredit. Premijer RS je dodao da su rokovi za to iz sporazuma pola godine do devet mjeseci, a da Vlada već čeka odgovor od ICBC, kao mogućeg finansijera hi-

drolektrana. Inače, Republika Srpska planira da pogone Buk Bijela, Foča i Paunci, od ukupno 180 megavata, podigne zajedno sa Srbijom. Za te hidroelektrane je sa Avikom 2017. potpisala memorandum o saradnji.

balkangreenenergynews.com

GIRISIM ELEKTRIK GRADI SOLARNU ELEKTRANU OSLOMEJ U SJEVERNOJ MAKEDONIJI

Državna kompanija Elektrani na Sjevernoj Makedoniji (ESM – bivši ELEM) i turska kompanija Girisim Elektrik potpisali su ugovor za izgradnju solarne elektrane Oslomej snage 10 MWh. Ulaganje u fotonaponsku elektranu procijenjeno je na 6,9 miliona eura. Na međunarodni tender prijavilo se 17 kompanija, a nakon evaluacije, u uži izbor ušlo je osam kompanija. Projekat će biti finansiran kreditom EBRD-a od

5,9 miliona eura, dok će milion eura obezbijediti ESM. Prema ugovoru, solarna elektrana mora biti instalirana za deset mjeseci, dok bi proizvodnja električne energije trebalo

da krene na jesen 2020. godine. Turska kompanija je, inače, izgradila je najveću fotonaponsku elektranu u Alžиру, instalirane snage 1.200 MW.

AKTUELNOSTI

STUDENTI ETF-A POSJETILI HE "PIVA":

PRIRODNA SARADNJA ETF-A I EPCG

Tatjana Knežević Perišić

I studenti i profesori Elektrotehničkog fakulteta, zadovoljni su nedavno potpisanim Memorandumom o saradnji ove visokoškolske ustanove i naše kompanije, jer je ta saradnja-prirodna; visokobrazovni kadar koji se školuje na ETF-u, sigurna je budućnost elektroenergetskog sektora u Crnoj Gori, a praksa koju će dobiti tokom školovanja, još više će im približiti, ne samo objekte kojima EPCG raspolaže, već i uvid u sve projekte koje smo pokrenuli, kao što su tri vjetroparka, solarna elektrana, završeno podvodno kablo ka Italiji, buduća HE Komarnica, dalekovodi...investicije koje su zlata vrijedne za Crnu Goru i njen stabilni elektroenergetski sistem

Studenti treće i četvrte godine Elektrotehničkog fakulteta, sa profesorom Gojkom Joksimovićem, posjetili su HE „Piva“ i sa našim kolegama, Željkom Avramovićem, šefom sektora eksploatacije i Radomirom Šolom Radonjićem, vođom smjene, obišli elektranu.

-Zahvaljujem se, u ime ETF-a, rukovodstvu EPCG, koji su i dali inicijativu za ovu posjetu i pružili nam priliku da vidimo kako se popravlja agregat 3 u HE „Piva“, jer to nemamo prilike često da vidimo, kaže za naš list profesor Joksimović.

-Puni smo utiska, dočekali ste baš domaćinski, a vjerujem da su studenti zadovoljni svim što su vidje-

li, kaže profesor dodajući da im je uвijek govorio kako je „Piva“ dragulj elektroenergetskog sektora države, hidroelektrana vršne energije, što su se i uvjernili.

Posjeta se realizuje nakon nedavno potpisanih Memoranduma o saradnji između EPCG i ETF, a kojim je predviđena razmjena znanja i nastavnika-istraživačkog i profesionalnog kadra, kao i zajedničke aktivnosti u naučnim i stručnim oblastima od zajedničkog interesa.

-Veoma sam zadovoljan potpisivanjem ovog ugovora, jer je naša saradnja prirodna; većina naših inžinjera nalazi posao u Prenosu, CEDIS-u, EPCG...dodaje prof Joksi-

mović pohvaljujući i rukovodstvo Elektrotehničkog fakulteta na inicijativi. S druge strane, smatra on, za divljenje je i ovaj zamajac u elektroenergetskom sektoru, najveći u poslednjih 30-40 godina:

-Tri vjetroparka, solarna, kablo, dalekovod...sve ove investicije su zlata vrijedne za Crnu Goru i njen stabilni elektroenergetski sistem, zaključuje Joksimović.

-Praksa je studentima od velike koristi, obzirom na povezanost nastave u kojoj uče o elektranama i mašinama, a posebno kada je mogu obaviti u ovako unikatnom elektroenergetskom objektu, kakva je HE „Piva“, kaže za naš list i Vladan Durković, saradnik u nastavi, dodajući da je prava privilegija vidjeti tu tehničku stranu elektrane, u momentima remonta, kao i cijelokupan objekat, „građevinski poduhvat proteklog vremena“ koji je nemoguće doživjeti iz knjiga ili laboratorije.

Studenti su, sa velikom pažnjom, pratili riječi naših kolega, komentarišali, postavljali pitanja...vrlo otvoreni i komunikativni, za naš list kažu kako sebe vide u struci, neki i u Elektroprivredi ili CEDIS-u; drugi, kako kažu, ipak će tražiti neke „manje teške“ poslove od ovih koje su vidjeli u „Pivi“. Nađa Barović i Anja Dragutinović, „dvije od ukupno petnaestak djevojaka“ koliko ih ima u grupi, preferiraće automatiku ili energetiku. Do završetka studija još malo, a onda traženje posla. Nikola Šuškavčević je student treće godine energetike; kaže, oduvijek je volio taj posao, a još kao mali je s divljenjem gledao đeda kako radi kao električar. Šta će poslije?

-Ne znam još ali među opcijama su svakako i Perućica i Piva, što ne, kaže ovaj simpatični mladić. Ni Uroš Ognjenović sa četvrte godine ETF-a, ne isključuje mogućnost zaposlenja u našoj kompaniji i kaže da ima par op-

AKTUELNOSTI

Prof. Gojko Joksimović

cija, da želi sad najprije da završi sve ispite, a onda "će polako da izvaga đe će i što će". Ali svakako će izbor biti-elektrotehnička, koju "voli od malena". Nakon obilaska, zajedničko slikanje, dijeljenje utisaka o onome što su vidjeli i zahvalnost kolegama Željku i Šolu na strpljenju i želji da mladim Ijudima koji su im došli u posjetu, počašju kako HE "Piva" funkcioniše.

Saradnja se nastavlja; slijedi nova grupa studenata, a u perspektivi ostali studijski obilasci proizvodnih pogona EPCG, kao i učešće stručnjaka iz naše kompanije na okruglim stolovima u organizaciji ETF-a i prezentacijama aktuelnih projekata.

ČELNICI EPCG POSJETILI KRAJEM NOVEMBRA HE "PIVA"

Članovi Odbora direktora i najuže rukovodstvo Kompanije sa izvršnim direktorima: RUP-a, Slavoljubom Popadićem i CEDIS-a, Zoranom Đukanovićem te državnim sekretarom u Ministarstvu ekonomije Nikolom Vujovićem, posjetili su, krajem novembra HE "Piva", gdje su obišli radove u okviru završne faze kapitalne rekonstrukcije agregata A2. Posao po Ugovoru vrijednom oko 1,7 miliona eura izvodi konzorcijum tri referentne kompanije: Litostroj Power d.o.o, Končar - Generatori i motori d.d. i Elektroremont d.o.o. Subotica sa podizvođačima, a očekuje se da radovi budu završeni do kraja januara naredne godine.

Članovi poslovodstva obišli su i radove na sanaciji trećeg aggregata na kojem je izolacija probila namotaje statora. Složen i zahtjevan posao demontaže generatora izvela je tehnička operativa Elektrane, koja je nakon što su specijalisti firme "Elektromont" iz Subotice sanirali oštećenja i preklinili polove statora i rotora, ponovo "spakovali" mašinu. Radovi su realizovani zadovoljavajućom dinamikom, a treći agragat ponovo je u eksplotaciji od sredine decembra.

Čelnici EPCG izrazili su zadovoljstvo kvalitetom i dinamikom radova u okviru druge faze rekonstrukcije i modernizacije tog energetskog objekta, koja se izvodi pod nadzorom Direkcije za razvoj i inženjering.

DRUŠTVO

ZAVRŠNA AKCIJA KLUBA DDK EPCG

PRIKUPLJENE 44 JEDINICE KRVI

T.Knežević Perišić

Detalj sa akcije

U petoj ovogodišnjoj akciji kluba dobrovoljnih davalaca krvi naše kompanije prikupljeno je 44 jedinice životne tečnosti. Predan rad kluba i njegovih članova doprinio da EPCG dobije značajno Priznanje za partnera Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore

U prostorijama Odjeljenja za transfuziju krvi u Nikšiću, održana je peta sa-mostalna akcija prikupljanja krvi. Ove godine Klub je organizovao ukupno tri akcije u Nikšiću, te po jednu u Plužinama i Pljevljima.

Od ukupno 50 prijavljenih dobrovoljnih davalaca krvi, prikupljeno je 44 jedinice. Predsjednik Kluba DDK EPCG Mitar Vučković izuzetno je zadovoljan.

- Ponovo su članovi Kluba DDK pokazali humanost i pažnju prema ljudima kojima je krv potrebna, a posebno sam zadovoljan odzivom mlađih kolega, koji su ove godine prvi put dali krv za nepoznatog primaoca - kaže Mitar Vučković.

Vučković dodaje da se, zajedno sa EPCG, trude da afirmišu i popularizuju dobrovoljno davalaštvo, a da su bili

uspješni u tome, pokazalo je i vrijedno priznanje.

- Ove godine Elektroprivreda je dobitnik Priznanja za partnera Zavoda za transfuziju krvi Crne Gore, što nas sve čini ponosnim, posebno u svjetlu činjenice da je Klub, ne samo organizovanjem akcija dobrovoljnog davalaštva krvi, već i realizacijom ostalih programskih ciljeva, uspješno okončao rad za ovu godinu - ističe Vučković.

Kada govorimo o ciljevima Kluba DDK EPCG, onda govorimo o organizovanju redovnih akcija, animaciji mlađih kolega, pomoći ostalim klubovima, Odjeljenju za transfuziju krvi u Nikšiću, kojoj je naša kompanija donirala putničko vozilo...

- Najvažnije je, svakako, što naši zaposleni, naše kolege, imaju oslonac u Klubu jer se nije desilo da neko treba krv, a da je Klub DDK nije obezbijedio - zaključuje Vučković.

Mitar Vučković

Akciju su podržali članovi Aktiva dobrovoljnih davalaca krvi HE na Trebišnjici, kolektiv Dnevнog centra za djecu sa smetnjama u razvoju i osobe sa invaliditetom iz Nikšića.

Druženje za dobrovoljne davaoce, prijatelje i partnere organizovano je u Royal Garden Event centru, uz učešće klape Camerton iz Tivta, koji su, prigodnim repertoarom, uljepšali ovu humanu akciju.

Priznanje EPCG za partnera Zavoda za transfuziju krvi

NAŠ GOST

ŽELJKO BEBEK, MUZIČAR

KAD ZAPJEVA LEGENDA ROKA...

Tatjana Knežević Perišić

Legendarni pjevač "Bijelog dugmeta", muzičar, čiji su glas svojevre-meno uspoređivali da glasom Roberta Planta iz "Led Zeppelin"-a, legenda jugoslovenskog roka-Željko Bebek, oduševljen je doče-kom fanova u Nikšiću kao i koncertom koji je furiozno "odradio" na Lake festu. Pjevaće, kaže, dok bude stajao na nogama, a "vjetar u leđa" mu daje sin Zvonimir, koji je odnedavno član benda

Čudno mu zvuči pitanje:kako se osjeća kao čovjek kojeg zovu "legendom"? Kaže, isti je on Željko kao i 1970. kada je počeo da se bavi muzikom i 2019. kada smo razgovarali s njim, nakon nastupa na Lake-u:

- Šta znači legenda? Ja sam solo pjevač; bio tada i ostao, s tim da sam tada bio "Bijelo dugme", a sada sam Željko Bebek-to Vam je jedina razlika. Ipak, valja se sjetiti: sa šesnaest godina prvi put je zasvirao u bendu, u klubu „Eho 61“ Druge gimnazije; 1972. nakon povratka iz vojske, Željka je pozvao Goran Bregović da pjeva sa njegovom novom grupom Jutro, koja se ubrzo "pretvorila" u Bijelo dugme. Bebek je bio pjevač i povremeni bas-gitarista Dugmeta od 1974. do 1984.

Prije napuštanja kultne grupe, Bebek je snimio solo album „Skoro da smo isti“, pa onda i drugi 1984. „Mene tjera neki vrag“. Grupu je zvanično

napustio 23. aprila 1984. godine. Ipak, Selmu niko ne pjeva kao on...

- Tu pjesmu, koju je pjesnik Vlado Djak napisao 1949. godine, snimili smo 1974. godine. Vidim da je ljudi i dalje vole i ja je pjevam...Jer svim tim pjesmama "Bijelog dugmeta" u tom vre-menu, ja sam dao život, ja sam ih pje-vao i zato ih smatram i "svojim", kaže on. Ne može odrediti koja mu je to pjesma najdraža, koji koncert najbolji:

- Ne, ne mogu izdvojiti nešto što je baš najbolje...Znate, radujem se svakoj pjesmi koju otpjevam, radujem se emociji koju osjetim s publikom i koju dijelimo, tako da mislim da je to najvažnije. Evo i kod Vas, u Nikšiću, Ružica i ja smo šetali malo gradom, onda su nam ljudi počeli prilaziti, sa osmijehom, sa toplinom, potpisivao sam autograme, slikavao se...bilo je predivno. A na koncertu? Divna ener-đija i prelijep osjećaj kad vidiš da su u publici ljudi od 7-77 godina, I svi s

nama pjevaju pjesme! Lijepo i nezab-oravno! Tako je bilo i 70-tih, i 80-tih godina, evo i sada...Moram reći da mi prija ta popularnost, posebno što sam u 70-tim godinama života, a vi-dim da me cijene i vole zbog svega što sam dao muzici.

Poseban je osjećaj i to što Željko Bebek sada nastupa i sa svojim sinom Zvonimirom, koji je gitarista benda:

- Puno mi je srce...to je potpuno jed-na nova situacija, od prije 3-4 godine, od kada je Zvonimir počeo da svira i ide s nama na nastupe i turneje. Na bini se sada uz njega osjećam kao da sam na početku karijere..On je sjajan glazbenik, od samo 16 godina, po-hađa Glazbenu akademiju u Zagrebu, gitaru, klavir i pjevanje, i za koju god-inu će poći svojim putem. Do tada je sa mnom na pozornici, uživa sa svo-jim ocem, a ja sa svojim sinom!

Inače, Bebek sa bendom mnogo na-stupa; SAD, Kanada, Australija, Hrvat-ska, gdje posebno izdvaja učešće na Festivalu u Vodicama:

- To je jedan lijepi, revijalni festival, sličan vašem Lake festu, gdje se sret-nemo, zapjevamo, popijemo...

Željkovu solo karijeru su obilježili mnogi hitovi: „Sinoć sam pola kaf-anе popio“, „Šta je meni ovo trebalо“, „Dabogda te voda odnijela“, „Kako došlo, tako prošlo“, „Kučka nevjerna“, a učestvovao je u sva tri oproštajna koncerta Bijelog dugmeta 2005.

Bebek nikada nije, kako kaže, bio pobornik opijata; zbog glasa je os-tavio i pušenje prije 15-tak godina. S druge strane volio je žene, a bogami i one njega; sa sadašnjom suprugom Ružicom, čini se, uživa kao sa konačno pronađenom srodnom dušom:

- Čujte, tražio sam i tražio (smijeh)... mijenjao žene dok nisam upoznao Ružicu. Zajedno smo 20 godina, us-kladili smo život, posebno kada se i ona priključila radu u bendu i oko benda... U čast njihove ljubavi, iznad

zida u spavaćoj sobi je ogromna slika, pandan čuvene slike Joko Ono i Džona Lenona, ali u svedenoj i "obučenoj" varijanti. Ovaj neposredni i ljubazni muzičar odgovara i na pitanje šta je želio reći s njom, obzirom da ju je podijelio s javnošću:

- Slika Joko Ono i Džona Lenona je bila, u stvari, protest, a mi smo htjeli da imamo umjetničko djelo, sliku koja predstavlja nas, našu intimu, našu ljubav, jedan lijepi trenutak kojeg smo podijelili sa armijom ljudi koji nas vole sve ove godine. A što se mene tiče, našao sam svoju ljubav i kada god nastupam, sa pozornice je uvijek jedan moj pogled-njen...

Foto: Marko Ristić

ŽELJKO I BIJELO DUGME

Bijelo dugme je udarilo temelje jugoslovenske rok scene i najbolji je izdanak sarajevske škole pop-roka. Željko Bebek je bio prvi pjevač, koji je u grupi proveo deset godina. Način oblačenja, ponašanje pred publikom, izbor pjesama-bio je, kako su kolege pisale, esencijalni rokenrol, sličan nekim svjetskim bendovima tog vremena. Po Željku Bebeku, jedan od presudnih trenutaka, nakon kojeg se grupa vinula u vrh ruka, je bila ponuda Jugotona da izaberu studio u svijetu u kome će snimati album. Oni su izabrali London i napravili "veliku stvar". Već nakon drugog albuma, iz 1976. godine, bilo je jasno da je zvijezda Bijelog dugmeta doprinijela i da svi članovi benda postanu zvijezde, dakle, poželjni, kopirani, obožavani. Bijelo dugme je bila inspiracija za mnoge izvođače iz različitih muzičkih žanrova da počnu da sviraju. Pjesme koje su pjevali su odavno kultne, pjevaju ih i "stari i mladi", a koliko su imale uticaja govori i podatak da su njihovi oproštajni koncerti iz 2005., u Sarajevu (stadion Koševo) i Zagrebu (stadion Maksimir) rasprodati za nekoliko sati, a da je koncert na beogradskom hipodromu pratilo oko 250.000 obožavalaca!

PROMOCIJA ZBIRKE POEZIJE „KOFER DUŠE“ KOLEGINICE SLAVKE BOŽOVIĆ

OSTVARENJE SNOVA

Miodrag Vuković

Nedavno je u Parohijskom domu u Nikšiću održana promocija prve zbirke poezije pod nazivom „Kofer duše“ naše koleginice Slavke Božović. Veče je proteklo u izuzetno toploj i srdačnoj atmosferi.

O knjizi i uopšte o stvaralaštvu Slavke Božović govorile su pjesnikinje Gordana Sarić i Slavka Klikovac, kao i pjesnik Goran Popović. Slavkine stihove na ovoj večeri, posvećenoj njenom umjetničkom radu, interpretirao je dramski umjetnik Dragiša Simović, dok je mediator večeri bio književnik i sekretar Književne zajednice „Vladimir Mijušković“ Miloš Kecojević.

O utiscima sa promocije Slavka Božović, inače dugogodišnji zaposleni naše kompanije kaže:

- Ono o čemu sam sanjala, ostvarilo se. Moja zbirka „Kofer duše“ nedavno je ugledala svjetlost dana. Posebno me jako raduje što je moja prva promocija bila upravo u mom rodnom

Nikšiću i to u saradnji sa Književnom zajednicom „Vladimir Mijušković“ čiji sam član. To mi znači mnogo i predstavlja podsticaj za dalji nastavak promovisanja ove knjige, kao i dalje angažovanje na polju poezije i kulturnih dešavanja uopšte.

- Zaista sam impresionirana zapažanjima i recenzijama prisutnih kolega, na čemu im srdačno zahvaljujem. Izuzetno sam srećna i ponosna i na dobru posjećenost i interesovanje za promociju što, moram priznati, i nijesam očekivala obzirom da se radi o mom prvјencu – naglašava Slavka.

- Ovim putem se zahvaljujem kolegama iz Književne zajednice „Vladimir Mijušković“ - Nikšić, pjesnicima iz Udruženja Umjetnika i književnih stvarača „Zenit“ - Podgorica, čiji sam takođe član, na čelu sa predsjednikom gospodinom Milanom Rajovićem, što su došli u velikom broju i svojim prisustvom uveličali ovo veče. Zahvalju-

jem se i svim ostalim gostima, koji su takođe doprinijeli lijepoj atmosferi, te kolegama iz Podgorice, Mojkovca, primorskih gradova, kao i mojoj rodini i prijateljima, mojim Nikšićanima – kaže dalje Slavka Božović.

- Posebnu zahvalnost upućujem cijenjenim kolegama iz EPCG na prisustvu i medijskoj podršci promocije, što mi mnogo znači i uliva sigurnost da moj trud nije uzaludan i da i dalje mogu da „plešem prostranim poljima hartije“.

Zahvalnost dugujem i članovima menadžmenta EPCG, jer uz njihovu podršku mnogo je lakše realizovati sve projekte, pa i ove na polju umjetnosti. Podrška i pomoć bilo koje vrste svakako da će mi biti potrebna i u periodu koji dolazi, jer već u martu 2020. godine planiram nastup na Internacionalnom festivalu poezije koje će se održati u Tunisu – zaključuje Slavka Božović.

SPORT I REKREACIJA

RIBOLOVNA SEKCIJA U DRUŠTVU ZA SPORTSKU REKREACIJU EPCG

SA NESTRPLJENJEM SE ISČEKUJE NOVA TAKMIČARSKA SEZONA

Marko Burić

Perko Tomašević na rekreativnom takmičenju u Budvi

Ribolovna sekcija u Društvu za sportsku rekreaciju EPCG očekuje uskoro da i zvanično postane dio Saveza sportsko-ribolovnih organizacija Crne Gore. Na narednoj Skupštini Saveza trebalo bi da se odobri prijem našoj Ribolovnoj sekciji, koja je blagovremeno predala svu potrebnu dokumentaciju.

- Na vrijeme smo pripremili sve što je potrebno, očekujemo da Skupština Saveza sportsko-ribolovnih organizacija Crne Gore doneše pozitivnu odluku, nakon čega ćemo imenovati i našeg predstavnika u tom organu. Prijemom u Savez stičemo pravo učešće na svim takmičenjima na teritoriji Crne Gore, što je i uslov za učešće na prestižnim međunarodnim

prvenstvima - ističe Perko Tomašević, predsjednik Ribolovne sekcije.

Naša ekipa učestvovaće u dvije discipline - lov šarana i lov ribe udicom na plovak. Šaransko takmičenje organizuje se u četiri kola lige, a tu je i jedno u Kupu Crne Gore.

- Od plasmana na domaćim takmičnjima zavisi učešće na međunarodnim. Tri prvoplasirane ekipe automatski stižu pravo učešća na evropskim i svjetskim prvenstvima. Optimisti smo, vjerujem da imamo dobru ekipu i očekujem visok plasman, koji će nam obezbijediti učešće na nekom od prestižnih međunarodnih nadmetanja - dodao je Tomašević.

Šaranska takmičenja naredne godine održaće se u periodu od juna do av-

gusta na više lokacija. Očekuje se da će dva kola biti u Nikšiću, a dva u Pljevljima. Što se tiče drugog takmičenja udicom na plovak prvenstvo traje dva dana. Po trenutnim informacijama trebalo bi da Podgorica bude domaćim prvenstvom, a Kupa Crne Gore Borovičko jezero.

- Za šaransko takmičenje kolo traje 48 sati bez prekida, a u Kupu 72 sata bez prekida. Potrebno je odraditi ozbiljno pripreme, a posebno za takmičenja van Nikšića zbog toga što ne poznamo taj teren toliko dobro koliko u našem gradu. Pripreme podrazumijevaju spremanje hrane, mamaca, primame. Riječ je o dugotrajnom i važnom procesu od kojeg zavisi uspjeh. Predviđeni su i treninzi za šaransku ligu, dva zvanična treninga, a mi ćemo samostalno organizovati treninge, kako bi što spremniji dočekali sezonom. Treninge ćemo početi od ranog proljeća.

Društvo za sportsku rekreaciju Elektroprivrede Crne Gore osnovalo je Ribolovnu sekciju početkom avgusta 2019, kada je održano interno takmičenje na jezeru Liverovići u Nikšiću. Nakon toga, u cilju promocije ovog lijepog sporta u Budvi na Sportskim susretima zaposlenih po prvi put je održano rekreativno takmičenje.

- Namjera je da zaposlenima približimo ovaj sport i da privučemo što više kolega da se uključe i zajedno sa nama druže u Ribolovnoj sekciji. Dražgo mi je što je na Sportskim susretima bilo veliko interesovanje, očekujem da će naredne godine takmičenje u ribolovu biti i zvanična disciplina na radničkim igrama - zaključio je predsjednik Ribolovne sekcije.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

SREĆNA NOVA 2020. GODINA

U susret predstojećim novogodišnjim i božićnim praznicima prenosimo poruke naših kolega.

DIREKCIJA: Sa iskrenim željama da 2020. bude godina dobrog zdravlja, lične i porodične sreće, poslovnih uspjeha, želimo Vam srećne novogodišnje i božićne praznike!

SEKTOR ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE: Svim zaposlenima, našim kolegama, želimo puno sreće, poslovnog i uspjeha na privatnom planu, te da u najboljem raspoloženju provedu predstojeće novogodišnje i božićne praznike!

OJ SNABDIJEVANJE NIKŠIĆ: Neka vam predstojeći praznici donesu radost i veselje, a nova godina mnogo poslovnog uspjeha i zadovoljstva u radu.

NOVOGODIŠNJI DODATAK

OJ SNABDIJEVANJE ROŽAJE: U Novoj godini budite zdravi i srećni, daruјte voljenim ljubav i pažnju, donesite prave i velike odluke i učinite da ova godina bude najbolja do sada. SREĆNA NOVA 2020!

OJ SNABDIJEVANJE TIVAT: Puno sreće u 2020. godini svim zaposlenim u EPCG, žele kolege iz Tivta!

TE "PLJEVLJA": Da nam nova 2020. godina donese puno uspjeha na poslovnom i ličnom planu. Svim zaposlenim u EPCG puno lijepih želja od kolega iz termoelektrane!

OJ SNABDIJEVANJE PLJEVLJA: Svim kolegama želimo puno sreće i pozitivne poslovne energije u predstojećoj 2020.godini.

PUTOPISNA REPORTAŽA

RAZEM (II DIO)

OD KOPLIKA DO RAZEMA

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

Ponekad, kada krećem na kratka putovanja, dese mi se čudne stvari u glavi. Iz kuće krenem ka jednoj destinaciji, a završim na sasvim drugoj. Zbog čega je tako, nikako sebi da to objasnim. Prvog oktobarskog vikenda, uputio sam se ka Biogradskom jezeru, završio u Regionalnom parku prirode Razemu, u Albaniji. Nijednog trenutka zbog toga nijesam zažalio, upoznao sam park koji nevjerovatno podsjeća na Lovćen, Ivanova korita... Pitao sam se: Da li je ovo moguće? Razem se nalazi na 900 metara nadmorske visine, okružen je planinskim vijencem Velečik i predstavlja albanske Alpe, koje su posjećene tokom cijele godine. Ovo je turistička destinacija sa ljekovitim dejstvima za različite bolesti, koja će u daniма koji dolaze postati turistička destinacija kojoj će hrliti turisti iz cijelog svijeta.

RAZEM – PARK PRIRODE KOJI TREBA DOŽIVJETI

Brzo sam se našao u Regionalnom parku, i prvi pogled na njega bio

je iznenadjenje. Imao sam utisak da sam stigao na Ivanova korita, okolina je tako slična Lovćenu. Restorani sa terasama, prepuni parkinzi pored

novoizgrađenih objekata – hotela, koji su se nevjeroatno dobro uklopili u dati ambijent. Posebnu pažnju mi je privukao hotel u obliku zamka Natyral Razma Resort. Uputio sam se ka njegovoj terasi da popijem kafu. Konobari ovde pričaju engleski, nije bilo problema za sporazumijevanje. Kako sam imao telefonski poziv, po završetku istog, obratio mi se jedan gospodin koji je sjedio za stolom do mojega, na našem jeziku. U prvom trenutku sam pomislio da je turista iz naših krajeva, a po predstavljanju sam saznao da je vlasnik ovog velelepног kompleksa Siraz Kastrati, čija je majka sa naših prostora. U startu sam osjetio pozitivnu energiju između nas, raspričali smo se ko stari znanci. Tog dana, bio je moj vodič i moj domaćin. Nevjeroatno ljubazan i srdačan čov-

PUTOPISNA REPORTAŽA

rek. Sretan sam, što u ovo ludo vrijeme koje živimo, mogu sresti i takvih pojedinaca. Poslije popijene kafe, nije bilo šanse da je platim, odveo me je u obilazak cijelog kompleksa.

ZAMAK IZ BAJKE – NATYRAL RAZMA RESORT

Prošavši ulazna vrata kompleksa čekalo me je iznenađenje, objekat blista, ljubaznost osoblja osjeća se na svakom koraku. To je samo početak, jer kad sam video bazen, saunu, sobe, sve sadržaje koje ovaj kompleks posjeduje, ostao sam bez riječi, ovakvo nešto nijesam očekivao. Najviše su mi se dojmili detalji plafona, detalji po zidu, koji su iskorišćeni od predhodne, stare vile, koja je bila na ovom mjestu.

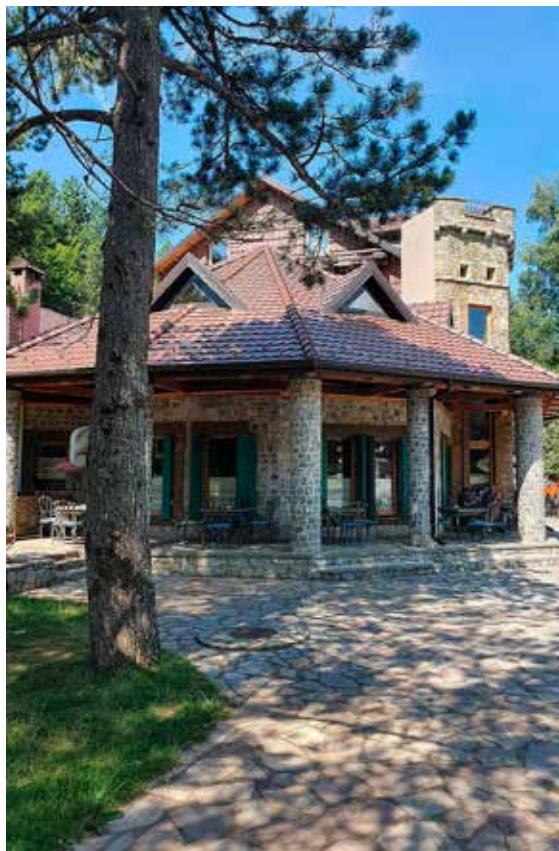
Natyral Razma Resort gostima nudi tipičnu albansku atmosferu. Ovo mjesto je elitni i jedinstveni koncept u cilju pronalaska mira, zabave i odmora. Internacionalna i albanska kuhinja predstavljene su domaćim organskim proizvodima, poslužene u stilu najnovijih trendova kulinarstva i izvanrednog ukusa. Hotel se sastoji od 27 soba od kojih 3 junior apartmana, 4 trokrevetne sobe i 20 dvokrevetnih soba. Sve sobe imaju centralno grijanje, podovi su prekriveni drvenim parketom, a sa terasa se pruža jedinstveni panoramski pogled.

Iz razgovora sa Sirazom saznao sam da je Razem, za vrijeme Envera Hodže bilo mjesto na kojem su istaknute ličnosti tog vremena imale svoje vile koje su koristile za odmor. Neke od tih vila su sačuvane, mnoge srušene. Nakon razgledanja kompleksa, uputili smo se od jedne do druge vile iz tog vremena. Nevjerovatno je kako su sve bile uklopljene u prirodni ambijent, kao da su tu nastale sa prirodom. Nijedna nije bila ogradićena, bile su na najljepšim mjestima Razema. Kako su se vremena promijenila, promijenilo se sve, tako da danas i na ovom mjestu niču nove vile, ogradićene velikim ogradama i jednostavno narušavaju cijeli sklad ovog prostora. Posjetilo me je to i na pojavu kod nas. Zbog čega sve staro moramo rušiti i brisati

sa lica zemlje, a da mjesto ustupimo novim objektima koji nikako da se uklope, »strče«, »bodu oči«?

Ne znam koliko smo se zadržali u šetnji Razemom, samo znam da sam bio na najljepšim mjestima sa kojih su pucali prelijepi pogledi na sve strane. Bio sam sretan zbog ove šetnje, zbog poznanstva sa Sirazom. Njega su obaveze zvali, velika grupa turista je pristigla u njegov objekat, a ja sam nastavio obilazak sam.

Prolazio sam pored sportskih terena, na kojima su mnogi našli svoje zadovoljstvo, šetao šumom ispod čijih stabala su mnogi uživali u ladvini borove šume. Žao mi je bilo što nijesam imao vremena da se uspenjem na najviši vrh koji se izdizao iznad ove doline, a sa koje se pruža nevjernatan pogled na sve strane. Međutim, imao sam vremena da popijem kafu sa šoferom kombija koji mi je ukazao put, našao sam ga na parkingu pored mini busa. Bilo mi je zadovoljstvo, ovaj dan mi je počeo i završio se sa divnim ljudima.

MARKETING

**MILIVOJE CEROVIĆ DIREKTOR SEKTORA ZA MARKETING, PRODAJU I BRIGU O KORISNICIMA
U KOMPANIJI MTEL**

ZADOVOLJNI SARADNJOM SA EPCG

Milivoje Cerović

Kompanija MTEL je zauzela lidersku poziciju na polju mobilne telefonije, a takođe ste lideri i na polju kablovske televizije. Tim MTEL-a je postigao zaista nevjerovatan uspjeh u jakoj konkurenciji na tržištu Crne Gore. Kako ste došli do ovolikog uspjeha?

Odlično ste zapazili da je tržište telekomunikacija Crne Gore ogroman izazov iz nekoliko razloga. Naime, na malom tržištu sa svega nešto preko 650.000 stanovnika, na polju kako mobilne, tako i fiksne telefonije, televizije i Interneta imate nekoliko učesnika, koji su ne samo na regionalnom, nego i na svjetskom tržištu prepoznati po svom uspjehu. S druge strane, visoka penetracija (broj telefona po glavi stanovnika) je dodatni izazov da korisnika koji godinama koristi jednog operatora preuzmete. Na kraju, imamo građane koji prate najnovije trendove na polju ponuda mobilne telefonije, pa kontinuirano morate nuditi nove servise i proizvode kako bi bili najatraktivniji, a uz to

da ste i najpovoljniji. Kompanija MTEL će uvijek posebnu pažnju poklanjati brizi o svakom korisniku.

Sindikat EPCG je MTEL-ov korisnik već godinama, na obostrano zadovoljstvo!

Od sredine 2015.godine prijateljstvo i saradnja između MTEL-a i vas se razvija. Od planiranih oko 1000, maksimalno 2000 korisnika, danas brojimo preko 5000 kako kažete zadovoljnih korisnika našim uslugama. Vi ste nam jedan od najvećih korisnika u segment biznis prodaje, pa ne čudi i posebna pažnja koju poklanjamо naoj saradnji i podršci i u drugim segmentima sa vama.

Kada postoji zadovoljstvo zbog obostrane uspješne saradnje, onda ne čudi i da smo sa zadovoljstvom nekoliko puta bili gosti na vašim sportskim sindikalnim igrarama, a nekoliko puta obezbijedili i nagrade za nagradne igre koje organizujete.

Ova saradnja sa Sindikatom EPCG-a se vremenom proširila i na saradnju sa vašim poslodavcem EPCG sa koji-

ma osim zajedničke izgradnje i razvoja optičke mreže, imamo i ugovore o saradnji u dijelu interneta i kablovskih usluga, a uvjereni smo da ima prostora za još čvršćom i boljom saradnjom u svim segmentima poslovanja.

Veliku pažnju poklanjate korisnicima i zaposlenima, za koje često ističete da su glavni resurs MTEL-a. Pored toga nedavno ste dobili i nagradu za društveno odgovorno posovanje. Možete li nam malo više reći o tom dijelu vašeg poslovanja?

U toku proteklih preko 12 godina poslovanja, na donacije smo izdvojili preko 7 miliona eura. Ipak, najviše smo prepoznati po velikim investicijama u zdravstvo.

Nagrada za doprinos na nacionalnom nivou pripala je kompaniji MTEL D.O.O. koja godinama unazad pruža podršku zdravstvu, nauci, kulturi, sportu i drugim aktivnostima važnim za razvoj crnogorskog društva, bilo u novcu, proizvodima ili uslugama. U toku protekle godine pokrenut je projekat Telemedicina, koji predstavlja najveću donaciju MTEL-a ikada, i osim novčanih sredstava koja će do kraja implementacije projekta dostići iznos od 1,3 miliona eura, značajna je i izgradnja optičke infrastrukture, što je omogućilo povezivanje Kliničkog centra sa opštim bolnicama u Beranama, Baru i Pljevljima.

Projekat Telemedicina koji realizuje kompanija MTEL zajedno sa KCCG i Ministarstvom zdravlja, a pod pokroviteljstvom Crnogorske akademije nauka i umjetnosti – CANU i Vlade Crne Gore, ima za cilj pozicioniranje crnogorskog zdravstvenog sistema na potpuno novim temeljima kroz poboljšanje zdravstvenih usluga za građane Crne Gore.

66.

kolo nagradne igre za zaposlene "BUDI U TOKU, BUDI U IGRI"

PODIJELJENO DEVET NAGRADA

U OVOM KOLU NAGRADA SU OBEZBIJEDILI: LOVĆEN OSIGURANJE AD - GODIŠNJE OSIGURANJE KUĆE ILI STANA, OPTIKA „OPTOTIM“ - DVA VAUČERA OD PO 50 EURA, A SEKTOR ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE PET KNJIGA.

NAGRADA LOVĆEN OSIGURANJA A.D. PODGORICA:

1. Ružica Peruničić (*Snabdijevanje Pljevlja*)

NAGRADA MTEL-a:

1. Gordana Dendić (*FCS*)

VAUČER OD 50 EURA U OPTIKAMA „OPTOTIM“ DOBILI SU:

1. Teodora Andrijašević (*FC Snabdijevanje*)
2. Tatjana Bokan (*Direkcija*)

Knjigu "Kralj Nikola u djelima likovnih umjetnika" dobili su:

1. Nihada Agović (*Snabdijevanje Rožaje*)
2. Edina Derviši (*Snabdijevanje Ulcinj*)
3. Branka Nikčević (*Direkcija*)
4. Tamara Knežević (*Direkcija*)
5. Milutin Milić (*FC Snabdijevanje*)

KOMISIJA ZA IZvlačenje:

Svetlana Gardašević (*SOZ*) i
Tatjana Knežević Perišić (*Sektor za korporativne komunikacije*)

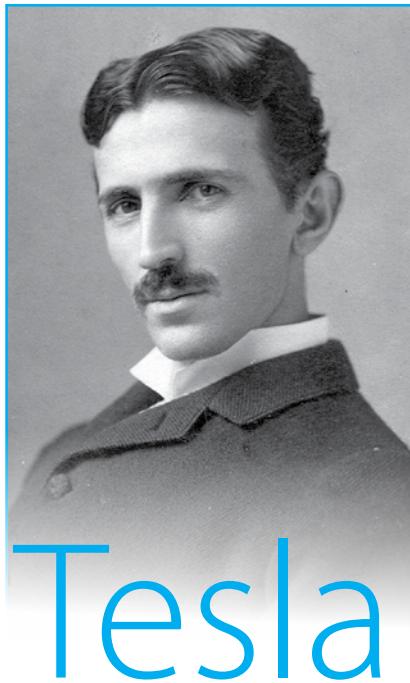
NAPOMENA:

Pravo na učešće u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG. Poštovane kolege obavještavamo vas da ćemo u obzir uzimati samo kupone sa tačnim odgovorom na nagradno pitanje. Istovremeno podsjećamo Vas da se, shodno pravilima, učešće u nagradnoj igri obezbjeđuje popunjavanjem isključivo jednog kupona. Svi oni koji budu slali dva ili više kupona, kao i kuponi sa netačnim ili bez odgovora biće unaprijed diskvalifikovani.

REDAKCIJA

NAGRADNO PITANJE U OVOM KOLU:

Koje godine je izgrađena mHE "Slap Zete"

MAJSTOR FENOMENALNIH AFORIZAMA OSKAR VAJLD

1. Ostaćete nesrećni dokle god vjerujete u to da vam sreću donose drugi ljudi.
2. Čovek je najmanje svoj kada govori o sebi. Dajte mu masku i reći će vam istinu.
3. Ne podnosimo ljudi koji imaju iste nedostatke kao i mi.
4. Kada sam bio mlad mislio sam da je novac sve. Sada sam star i siguran sam da je tako.
5. Budi ono što jesи. Ostale uloge su već zauzete.
6. Živjeti onako kako volite nije egoizam. Egoizam je kada su drugi prinuđeni da razmišljaju i žive kako vi želite.

Vizualizaciji možda imam da zahvalim za sve što sam stvorio. Događaji iz mog života i moja otkrića su pred mojim očima stvarni, vidljivi kao svaka pojava i predmet. U mладости sam se toga plašio, ne znajući šta je to zapravo, ali kasnije sam tu moć primio kao izuzetan dar i bogatstvo. Negovao sam ga i ljubomorno čuvao. Vizualizacijom sam na većini pronađazaka vršio i ispravke, onda ih, tako završene, pravio. Njome reša-

vam i komplikovane matematičke jednačine, a da ne ispisujem brojeve. Na Tibetu bih zbog tog dara dobio čin visokog lame. Da, to se tako radi. Moj vid i sluh su savršeni i, smem to slobodno reći, jači nego kod ostalih ljudi. Ja čujem grmljavinu na sto pedeset milja i vidim boje u nebu koje drugi ne vide. To uvećanje vida i sluha imao sam i kao dete. Kasnije sam to svesno razvijao.

7. Pesimista je čovjek koji se žali na buku kada mu na vrata lupa sreća.
8. Ljudi se većinom zanimaju za sve na svijetu, osim za ono što bi stvarno trebalo da znaju.
9. Kada bogovi žele da nas kazne – usliše naše molitve.
10. Onome što bi stvarno trebalo znati nas niko neće naučiti.
11. Duša se rađa starom i postaje sve mlađa. To je komedija života. Tijelo se rađa mladim i stari. I u tome je sva tragedija.
12. Pjesnik sve može da podnese osim štamparske greške.
13. Svaki svetac ima prošlost, a svaki grešnik budućnost.
14. Jedini način da se oslobođite

- iskušenja je da mu se predate.
15. Između želje i ljubavi je razlika u tome što želja traje malo duže.
16. Besmisleno je dijeliti ljudi na dobre i loše. Ljudi su ili očaravajući, ili glupi.
17. Ja sam jedini čovjek na svijetu koga bih želeo bolje da upoznam.
18. Ništa ne ometa ljubav toliko kao humor kod žene i nedostatak istog kod muškarca.
19. Žene imaju nevjerojatnu osobinu da otkriju baš sve, osim očiglednog.
20. Trebalo bi znati tu veliku životnu tajnu: liječiti dušu osjećanjima i osjećanja dušom.

tanja.nikcevic@epcg.com

BUDI UTOKU - BUDI UIGRI

epcg Elektroprivreda Crne Gore AD NASE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI UTOKU - BUDI UIGRI

epcg Elektroprivreda Crne Gore AD NASE

IME I PREZIME _____

POSLOVNA JEDINICA _____

BROJ TELEFONA _____

E MAIL _____

ODGOVOR _____

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

67. kolo nagradne igre za zaposlene

Elektroprivreda Crne Gore
AD Nikšić

Sindikalna organizacija zaposlenih
Elektroprivrede Crne Gore AD - Nikšić

NAGRADNA IGRA

NAGRADNO PITANJE ▶

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Priredivač nagradne igre "Budi u toku- budi u igri" je Sektor za korporativne komunikacije EPCG. Svrha priređivanja je nagradivanje zaposlenih, osim u Sektoru za korporativne komunikacije. Jedno lice ima pravo da popuni jedan kupon, izvlačenje kupona organizuje Sektor za korporativne komunikacije, a imena dobitnika biće objavljena u narednom broju lista EPCG. Za učešće u igri, potrebno je tačno odgovoriti na nagradno pitanje.

Koje godine je izgrađena
mHE "Slap Zete"

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

Elektroprivreda Crne Gore
AD Nikšić

BUDI U TOKU - BUDI U IGRI

Elektroprivreda Crne Gore
AD Nikšić

